

**WOJEWÓDZKA I MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA
W RZESZOWIE**

**KALENDARIUM
WAŻNIEJSZYCH WYDARZEŃ
I ROCZNIC
W 2011 ROKU**

RZESZÓW 2010

Kalendarium ważniejszych wydarzeń i rocznic w 2011 roku zawiera daty związane z życiem pisarzy, poetów, artystów, osób mających wpływ na literaturę, naukę i kulturę zarówno polską, jak i światową. Wśród wymienionych twórców są laureaci Nagrody Nobla, zarówno literackiej, jak też w innych dziedzinach, malarze, kompozytorzy i muzycy, politycy, naukowcy, odkrywcy oraz twórcy regionalni. W kalendarium zamieszczono rocznice i wydarzenia o zasięgu narodowym i międzynarodowym, ze szczególnym uwzględnieniem polskich świąt narodowych i zwyczajowych. Wzbogacono je dodatkowo o ważne daty z zakresu historii religii, muzyki, historii sztuki (malarstwa, rzeźby, filmu, teatru), historii politycznej oraz społecznej Polski. Zawiera również daty związane z historią techniki, nauki, daty przypominające o ważnych dla rozwoju cywilizacji i kultury odkryciach naukowych oraz o dokonaniach Polaków na arenie międzynarodowej. Kalendarium skierowane jest do mniejszych i większych placówek bibliotecznych jako inspiracja i pomoc w działalności popularyzatorskiej, edukacyjnej i oświatowej na rzecz środowiska, w którym działają. Publikacja nie pomija także ważnych dat i rocznic powołanych do życia przez organizacje międzynarodowe UNESCO, ONZ, UNICEF.

W kalendarium dokonano podziału na dwie zasadnicze części. W pierwszej zamieszczono rocznice o wymiarze ogólnopolskim i ogólnoświatowym, druga część poświęcona jest natomiast rocznicom o zasięgu regionalnym i dotyczy osób związanych z województwem podkarpackim, czy to ze względu na miejsce urodzenia, czy też w związku z ich działalnością na rzecz środowiska, w którym żyły i działały.

Uzupełnieniem niniejszej publikacji jest opracowane także w Dziale Instrukcyjno-Methodycznym WiMBP w Rzeszowie *Kalendarium wybranych rocznic literackich i wydarzeń w roku 2011 (do wykorzystania w bibliotekach dla dzieci)*.

W listopadzie 2009 roku Rada UE podjęła decyzję o ustanowieniu roku 2011 **Europejskim Rokiem Działalności Wolontariackiej na rzecz aktywnego obywatelstwa**. Decyzja ta spotkała się z szerokim poparciem społeczeństwa obywatelskiego oraz Parlamentu Europejskiego.

Z inicjatywy posłów sejmowej komisji kultury i środków przekazu ustanowiono rok 2011 **Rokiem Czesława Miłosza**. Tego roku minie setna rocznica urodzin polskiego poety urodzonego w Szetejniach na Litwie, laureata Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w roku 1980 [obszerniejsza notka biograficzna wewnątrz publikacji]. Rok Miłosza świętowany będzie także m.in. na Litwie, w USA, we Francji, Chinach, Indiach, Izraelu, Rosji. Najważniejszym punktem obchodów w Polsce będzie druga edycja Festiwalu Miłosza w Krakowie, która odbędzie się w dniach 9-15 maja 2011 r.

Rezolucją Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych rok 2011 proklamowany został **Międzynarodowym Rokiem Chemii**. Koordynatorami obchodów będą UNESCO oraz Międzynarodowa Unia Chemii Czystej i Stosowanej. W tym roku przypada także setna rocznica przyznania Nagrody Nobla w dziedzinie chemii Marii Curie-Skłodowskiej, tak więc obchody Międzynarodowego Roku Chemii będą znakomitą okazją do podkreślenia wkładu kobiet w naukę światową.

I. ROCZNICE I WYDARZENIA W POLSCE I NA ŚWIECIE

STYCZEŃ

1 I ŚWIATOWY DZIEŃ POKOJU

3 I 1906 Urodził się **ROMAN BRANDSTAETTER** (zm. 28 IX 1987), pisarz, tłumacz, pochodzenia żydowskiego, autor m. in. dramatów, prozy *Powrót syna marnotrawnego*, *Jezus z Nazaretu*, *Inne kwiatki świętego Franciszka z Asyżu*.

105. rocznica urodzin

4 I 1941 Zmarł **HENRI BERGSON** (ur. 18 X 1859), francuski filozof, pisarz, twórca intuicjonizmu, jeden z najważniejszych myślicieli XX w., laureat Nagrody Nobla w dziedzinie literatury w 1927 r.

70. rocznica śmierci

5 I 1921 Urodził się **FRIEDRICH DÜRRENMATT** (zm. 14 XII 1990), szwajcarski dramatopisarz, eseista, reżyser i teoretyk teatru, tworzący w języku niemieckim, światową sławę zyskał dzięki komedii *Wizyta starszej pani* także twórca słuchowisk i nowel kryminalnych.

90. rocznica urodzin

5 I 1951 Zmarł **ANDRIEJ PŁATONOW PŁATONOWICZ**, właśc. Klimientow, (ur. 20 VIII 1899), rosyjski prozaik, eseista i dramaturg, autor prozy negującej rewolucyjną i porewolucyjną rzeczywistość *Szczęśliwa Moskwa*, *Wykop*.

60. rocznica śmierci

8 I 1896 Zmarł **PAUL MARIE VERLAINE** (ur. 30 III 1844), francuski poeta, jeden z najwybitniejszych twórców symbolizmu, zaliczany do grona „poetów wyklętych”, autor znakomitych wierszy wykorzystywanych w muzyce jako teksty piosenek, twórca m.in. zbiorów *Poèmes saturniens*, *Księgi mądrości*.

115. rocznica śmierci

9 I 1936 Zmarł **GABRIEL MARIAN KORBUT** (ur. 25 III 1862), historyk literatury, bibliograf, wykładowca, autor fundamentalnego dzieła bibliograficznego *Literatura polska. Od początków...*

75. rocznica śmierci

9 I 1876 Urodził się **ADOLF NOWACZYŃSKI**, przyd. Neuwert (zm. 3 VII 1944), satyryk, publicysta, dramatopisarz, autor m. in. *Facecji sowizdrzalskich*, błyskotliwych szkiców literackich *Słowa, słowa, słowa...*

135. rocznica urodzin

- 10 I 1951 Zmarł **SINCLAIR HARRY LEWIS** (ur. 7 II 1885), amerykański powieściopisarz, autor powieści *Ulica Główna*, *Babbitt*, jako pierwszy Amerykanin otrzymał w 1930 r. literacką Nagrodę Nobla.
60. rocznica śmierci
- 10 I 1986 Zmarł **JAROSLAV SEIFERT** (ur. 23 IX 1901), czeski poeta awangardowy, tłumacz i dziennikarz, autor zbiorów wierszy o Pradze *Kamenny most*, wspomnień *Wszystkie uroki świata*, pierwszy czeski laureat literackiej Nagrody Nobla w 1984 r.
25. rocznica śmierci
110. rocznica urodzin
- 12 I 1876 Urodził się **JACK LONDON**, właśc. John Griffith London (zm. 22 XI 1916), amerykański pisarz, nowelista, w młodości marynarz, poławiacz pereł, kłusownik, poszukiwacz złota, autor powieści m.in. *Zew krwi*, *Biały kiel*, *Wilk morski*.
135. rocznica urodzin
95. rocznica śmierci
- 12 I 1976 Zmarła **AGATHA MARY CLARISSA CHRISTIE**, Dame (ur. 15 IX 1890), angielska pisarka, autorka kilkadziesiątu niezwykle poczytnych, klasycznych powieści kryminalnych ze słynnymi postaciami detektywów – Herculese Poirota i Miss Jane Marple, m.in. *Morderstwo na plebanii*, *Dziesięciu Murzynków*.
35. rocznica śmierci
- 13 I 1941 Zmarł **JAMES AUGUSTINE ALOYSIUS JOYCE** (ur. 2 II 1882), irlandzki pisarz piszący po angielsku, jeden z najwybitniejszych twórców nowoczesnej prozy, autor m.in. *Ulissesa*, powieści autobiograficznej *Portret artysty z czasów młodości*.
70. rocznica śmierci
- 15 I 1891 Urodził się **OSIP EMILJEWICZ MANDELSZTAM** (zm. 27 XII 1938), rosyjski poeta, prozaik i eseista pochodzenia żydowskiego, uznawany za jednego z największych poetów rosyjskich 20 w., autor *Zeszytów woroneskich*, *Zgiełku czasu*, zbioru esejów *O poezji*.
120. rocznica urodzin
- 15 I 1961 Zmarł **ANDRZEJ PRONASZKO** (ur. 31 XII 1888), malarz, scenograf, reprezentant awangardowej sztuki lat 20. i 30. XX w., jeden z najważniejszych artystów formizmu, brat Zbigniewa.
50. rocznica śmierci
- 16 I 1896 Urodziła się **MARIA OSSOWSKA** (zm. 13 VIII 1974), etyk, teoretyk i socjolog moralności, profesor Uniwersytetu Łódzkiego i Uniwersytetu Warszawskiego, autorka dzieła *Ethos rycerski i jego odmiany*.
115. rocznica urodzin

- 18 I 1936 Zmarł **RUDYARD JOSEPH KIPLING** (ur. 30 XII 1865), angielski poeta, powieściopisarz, publicysta, laureat literackiej Nagrody Nobla w roku 1907, autor światowej sławy powieści dla dzieci *Księga dżungli*.
75. rocznica śmierci
- 18 I 2006 Zmarł **JAN TWARDOWSKI** (ur. 1 VI 1915), poeta, ksiądz katolicki, twórca liryki religijnej obcej tradycyjnym konwencjom poezji dewocyjnej, autor zbiorów wierszy m.in. *Znaki ufności*, *Niebieskie okulary*, *Nie przyszedłem pana nawracać*, *Śpieszmy się kochać ludzi*.
5. rocznica śmierci
- 20 I 1946 Zmarł **FELIKS NOWOWIEJSKI** (ur. 7 II 1877), kompozytor, dyrygent, organista i pedagog muzyczny, twórca symfonii, uwertur, koncertów, oratoriów, utworów kameralnych, oper, twórca pieśni patriotycznej do słów M. Konopnickiej *Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród*, zwanej później *Rotą*
65. rocznica śmierci
- 20 I 1826 Zmarł **STANISŁAW STASZIC** (ur. przed 6 XII 1755), działacz i pisarz polityczny, przyrodnik, filozof, publicysta, ksiądz katolicki, jeden z głównych przedstawicieli polskiego oświecenia, rzecznik reform społecznych w okresie Sejmu Czteroletniego.
185. rocznica śmierci
- 21 I 1901 Urodził się **JANUSZ MEISSNER** (zm. 28 II 1978), pisarz, lotnik, komendant Szkoły Pilotów w Krakowie, autor popularnych powieści i opowiadań o tematyce lotniczej, m.in. *Żądło Genowefy*, *L-jak Lucy*.
110. rocznica urodzin
- 22 I 1921 Urodził się **KRZYSZTOF KAMIL BACZYŃSKI**, pseud. Jan Bugaj, Piotr Smugosz i in. (zm. 4 VIII 1944), poeta czasu wojny, podchorąży, zginął walcząc w powstaniu warszawskim, twórca liryki odzwierciedlającej dramat pokolenia wojennego m.in. *Modlitwa*, *Matce*, *Śpiew z pożogi*, *Dwie miłości*.
90. rocznica urodzin
- 24 I 1776 Urodził się **ERNST THEODOR AMADEUS HOFFMANN**, właśc. Wilhelm Hoffmann (zm. 25 VI 1822), niemiecki pisarz, kompozytor i rysownik, także wybitny prawnik, jeden z najwszechstronniejszych twórców epoki romantyzmu, jego dorobek obejmuje m.in. opery *Undine*, baśnie *Historia o dziadku do orzechów i o królu myszy*.
235. rocznica urodzin
- 26 I 1976 Zmarł **WITOLD JAN DOROSZEWSKI** (ur. 1 V 1899), językoznawca, badacz języka polskiego, leksykolog, leksykograf, profesor UW, wykładowca w wielu uczelniach za granicą, autor poradników językowych, podręczników, m.in. *Podstaw gramatyki polskiej*, redaktor *Słownika języka polskiego*.
35. rocznica śmierci

27 I MIEDZYNARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI O OFIARACH HOLOKAUSTU

- 27 I 1756 Urodził się **WOLFGANG AMADEUS MOZART** (zm. 5 XII 1791), austriacki kompozytor, jeden z największych twórców w historii muzyki, obdarzony absolutnym słuchem i doskonałą pamięcią muzyczną, zaliczany do klasyków wiedeńskich, twórca wielu symfonii, koncertów fortepianowych, oper, m.in. *Czarodziejski flet*, muzyki sakralnej *Requiem*.
255. rocznica urodzin
220. rocznica śmierci
- 27 I 1901 Zmarł **GIUSEPPE VERDI** (ur. 10 X 1813), włoski kompozytor, jeden z największych kompozytorów operowych w historii, twórca słynnych na całym świecie oper, m.in.: *Nabucco*, *Rigoletto*, *Trubadur*, *Traviata*, *Aida*, z dzieł nieoperowych *Te Deum*, *Stabat Mater*.
110. rocznica śmierci
- 28 I 1611 Urodził się **JAN HEWELIUSZ** (zm. 28 I 1687), gdański astronom, konstruktor astronomicznych przyrządów pomiarowych, autor *Atlasu Ciał Niebieskich*.
400. rocznica urodzin
- 28 I 1996 Zmarł **JOSIF BRODSKI** (ur. 24 V 1940), rosyjski poeta, eseista i tłumacz pochodzenia żydowskiego, kształcił się samodzielnie zdobywając rozległą wiedzę, tłumacz m.in. liryki polskiej, autor *Elegii rzymskich*, *Końca pięknej epoki*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1987 r.
15. rocznica śmierci
- 28 I 1971 Zmarł **STANISŁAW VINCENZ** (ur. 30 XI 1888), pisarz, eseista i tłumacz, miłośnik i znawca kultury Huculszczyzny, autor cyklu powieściowego *Na wysokiej połoninie. Obrazy, dumy i gawędy z Wierchowiny Huculskiej*.
40. rocznica śmierci
- 29 I 1866 Urodził się **ROMAIN ROLLAND** (zm. 30 XII 1944), francuski pisarz, wybitny muzykolog, wykładowca historii muzyki na Sorbonie, autor szczególnie cenionych biografii, m.in. *Życie Beethovena*, *Żywot Michała Anioła*, *Haendel*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1915 r.
145. rocznica urodzin
- 29 I 1856 Urodził się **ALEKSANDER BRÜCKNER** (zm. 24 V 1939), filolog sławista i historyk kultury, profesor języków i literatur słowiańskich uniwersytetu w Berlinie, badacz dziejów języka polskiego, autor *Średniowiecznej poezji łacińskiej w Polsce*, *Kazań średniowiecznych*.
155. rocznica urodzin

31 I 1801 Urodził się **PIOTR ŚCIEGIENNY** (zm. 6 XI 1890), ksiądz katolicki, polski działacz rewolucyjny i niepodległościowy, przywódca chłopski, założyciel konspiracyjnego Związku Chłopskiego, autor *Aforyzmów*, *Krótkiego wykładu*.
210. rocznica urodzin

LUTY

II 1536 Urodził się **PIOTR SKARGA**, właśc. Piotr Powęski (zm. 27 IX 1612), jezuita, kaznodzieja, polemista religijny, hagiograf, czołowy przedstawiciel polskiej kontrreformacji, autor wielokrotnie wznawianych *Żywotów świętych*, *Kazań sejmowych*.
475. rocznica urodzin

3 II MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z RAKIEM

3 II 1921 Sejm uchwalił ustawę o przywróceniu orderu **ORŁA BIAŁEGO**, ustanowionego przez króla Augusta II w 1705 r. jako najwyższego odznaczenia Rzeczypospolitej.
90. rocznica uchwalenia

3 II 1871 Urodził się **EUGENIUSZ ROMER** (zm. 28 I 1954), najwybitniejszy geograf polski, twórca nowoczesnej kartografii polskiej, profesor uniwersytetu we Lwowie i UJ, autor *Atlasu geograficznego*, *Geografii dla klasy I szkół średnich*, *Regionów klimatycznych Polski*.
140. rocznica urodzin

4 II 1866 Urodził się **WACŁAW ZYGMUNT ANCZYC** (zm. 27 IX 1938), drukarz i historyk, działacz społeczno-oświatowy w Krakowie, właściciel jednej z najlepszych drukarni w Polsce, wynalazca własnej czcionki, współtwórca szkolnictwa poligraficznego.
145. rocznica urodzin

4 II 1746 Urodził się **TADEUSZ ANDRZEJ BONAWENTURA KOŚCIUSZKO** (zm. 5 X 1817), wódz powstania narodowego w 1794 r., generał w wojnie o niepodległość Stanów Zjednoczonych Ameryki, zwolennik tworzenia Legionów Polskich.
265. rocznica urodzin

4 II 1866 Urodził się **WŁADYSŁAW PODKOWIŃSKI**, pseud. Andrzej Ansgary (zm. 5 I 1895), malarz, ilustrator czasopism warszawskich, prekursor polskiego impresjonizmu, twórca *Jesieni*, *Lasu w Fontainebleau*.
145. rocznica urodzin

5 II 1866 Urodził się **IGNACY CHRZANOWSKI** (zm. 19 I 1940 w obozie Sachsenhausen), historyk literatury polskiej, profesor UJ, autor prac o literaturze staropolskiej i romantycznej, m.in. *Historii literatury niepodległej Polski*.
155. rocznica urodzin

- 9 II 1881 Zmarł **FIODOR MICHAJŁOWICZ DOSTOJEWSKI** (ur. 11 XI 1821), rosyjski powieściopisarz, publicysta, mistrz prozy psychologicznej, autor znanych na całym świecie *Biesów*, *Braci Karamazow*, *Zbrodni i kary*, *Idioty*.
130. rocznica śmierci
190. rocznica urodzin
- 9 II 1931 Urodził się **THOMAS BERNHARD** (zm. 12.02.1989), austriacki pisarz i dramaturg, uważany za jednego z najwybitniejszych reprezentantów literatury niemieckojęzycznej, autor m.in. powieści *Mróz*, *Suterena*, *Wymazywanie*.
80. rocznica urodzin
- 10 II 1886 Urodził się **JERZY SZANIAWSKI** (zm. 16 III 1970), dramaturg, prozaik, nowelista, autor oryginalnych komedii *Żeglarz*, *Adwokat i róże*, dramatów *Dwa teatry*, *Chłopiec latający*, także autor słuchowisk radiowych *Zegarek*, *W lesie*.
125. rocznica urodzin
- 11 II 1841 Urodził się **JÓZEF BRANDT** (zm. 12 VI 1915), grafik i malarz, przywódca tzw. monachijskiej polskiej szkoły malarskiej, wybitny twórca malarstwa batalistycznego, m.in. *Czarniecki pod Koldyngą*, *Bitwa pod Wiedniem*.
170. rocznica urodzin
- 11 II **ŚWIATOWY DZIEŃ CHOREGO**
- 14 II 1791 Zmarł **FRANCISZEK SALEZY JEZIERSKI** (ur. 1749), duchowny katolicki, pisarz polityczny, publicysta i działacz społeczno-oświatowy okresu Oświecenia, autor pamfletów, broszur polemicznych, powieści politycznych, m.in. *O bezkrólewicach w Polsce...*
220. rocznica śmierci
- 15 II 1916 Zmarł **MICHAŁ ARCT** (ur. 31 XII 1840), księgarz, właściciel drukarni i wydawca ponad 600 tomów w serii „Książki dla Wszystkich”, także wydawca i współautor publikacji słownikowo-encyklopedycznych.
95. rocznica śmierci
- 17 II 1856 Zmarł **HEINRICH HEINE**, właśc. Harry Chaim Heine (ur. 13 XII 1797), niemiecki poeta i publicysta romantyczny pochodzenia żydowskiego, jeden z najwybitniejszych poetów niemieckich, najważniejsze dzieło *Księga pieśni*.
155. rocznica śmierci
- 18 II 1966 Zmarł **STANISŁAW MACKIEWICZ**, pseud. Cat (ur. 18 XII 1896), polityk, publicysta, eseista, jeden z najwybitniejszych publicystów polityczno-historycznych epoki powojennej, autor podręczników i książek m.in.: *Historia Polski od...*, *Był bal*, *Europa in flagranti*.
45. rocznica śmierci
115. rocznica urodzin

18 II 1931 Urodziła się **TONI MORRISON**, właśc. Chloe Anthony Wofford, amerykańska pisarka, eseistka, laureatka literackiej Nagrody Nobla w roku 1993, uznawana za jedną z najwybitniejszych pisarek XX w., autorka powieści *Sula*, *Umiłowana*.
80. rocznica urodzin

18 II 1546 Zmarł **MARCIN LUTER** (ur. 10 XI 1483), niemiecki reformator religijny, twórca luteranizmu, odłamu protestantyzmu, obowiązującego w Kościołach ewangelicko-augsburskich, autor dwóch głównych dzieł *Dużego Katechizmu* i przeznaczonego dla szerszych mas, *Małego Katechizmu*.
465. rocznica śmierci

18 II 1896 Urodził się **ANDRÉ BRETON** (zm. 28 IX 1966), francuski pisarz, przywódca i główny teoretyk nadrealizmu, autor *Pól magnetycznych*, dzieła uznanego za pierwszy utwór nadrealistyczny.
115. rocznica urodzin
45. rocznica śmierci

19 II 1951 Zmarł **ANDRÉ GIDE** (ur. 22 XI 1869), francuski pisarz, tłumacz i krytyk literacki, także pianista amator, wielbiciel F. Chopina, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1947 r., autor *Prometeusza źle skowanego*, *Lochów Watykanu*.
60. rocznica śmierci

19 II 1851 Urodził się **KONRAD PRÓSZYŃSKI**, pseud. Kazimierz Promyk (zm. 8 VII 1908), wydawca, działacz oświatowy, autor elementarzy, czytanek, propagator samouctwa.
160. rocznica urodzin

21 II MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ JĘZYKA OJCZYSTEGO

21 II 1856 Urodził się **MAURYCY GOTTLIEB** (zm. 17 VII 1879), malarz żydowskiego pochodzenia, twórca kompozycji historycznych, religijnych, rodzajowych, głównie o tematyce żydowskiej, także portretów, m.in. *Ahaswer*, *Ślub żydowski*.
155. rocznica urodzin

21 II 1951 Zmarła **KATARZYNA KOBRO** (ur. 26 I 1898), rzeźbiarka pochodzenia łotewsko-rosyjskiego, żona malarza W. Strzemińskiego, twórczyni indywidualnego stylu rzeźby zw. unizmem, jej twórczość zalicza się do światowych osiągnięć konstrukttywizmu i geometrycznej sztuki abstrakcyjnej.
60. rocznica śmierci

22 II 1901 Urodziła się **MIRA ZIMIŃSKA-SYGIETYŃSKA** (zm. 26 I 1997), aktorka, piosenkarka, reżyser i pedagog, współtwórczyni z mężem Tadeuszem Sygietyńskim Zespołu Pieśni i Tańca „Mazowsze”, autorka wspomnień *Nie żyłam samotnie*, *Druga miłość mego życia*.
110. rocznica urodzin

- 23 II 1766 Zmarł **STANISŁAW LESZCZYŃSKI** (ur. 20 X 1677), król Polski, przeciwnik króla Augusta II, sojusznik Szwedów.
245. rocznica śmierci
- 23 II 1821 Zmarł **JOHN KEATS** (ur. 31 X 1795), angielski poeta, jeden z czołowych przedstawicieli młodszego pokolenia romantyków, plastyka i muzyczność jego utworów wywarła duży wpływ na twórczość tzw. prerafaelitów, autor m.in. *Ody do słowika*, *Ody do jesieni*.
190. rocznica śmierci
- 23 II 1906 Urodził się w Iwoniczu Zdroju **ANTONI KAROL KENAR** (zm. 19 II 1959 w Zakopanem), rzeźbiarz, malarz, pedagog i dyrektor w zakopiańskiej Państwowej Szkole Przemysłu Drzewnego, później Liceum Technik Plastycznych, uprawiał również sztukę użytkową, liceum zakopiańskie nazwano jego imieniem.
105. rocznica urodzin
- 24 II 1941 Zmarł **EMIL ZEGADŁOWICZ** (ur. 20 VII 1888), pisarz, jeden z twórców polskiego ekspresjonizmu, autor utworów scenicznych, poematów, ballad, m.in. *Martwe morze*, *Dziewanny*, *Domek z kart*.
70. rocznica śmierci
- 24 II 1786 Urodził się **WILHELM KARL GRIMM** (zm. 16 XII 1859), niemiecki filolog, brat Jacoba Ludwiga Karla G., historyk literatury, folklorysta, zbieracz baśni i podań ludowych, profesor uniwersytetu w Getyndze i Berlinie.
225. rocznica urodzin
- 25 II 1841 Urodził się **AUGUST PIERRE RENOIR** (zm. 3 XII 1919), francuski malarz, rzeźbiarz, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli impresjonizmu, współorganizator pierwszej wystawy impresjonistów, twórca dzieł *Śniadanie wioślarzy*, *Huśtawka*, *Portret dzieci*.
170. rocznica urodzin
- 25 II 1901 Zmarł **WOJCIECH GERSON** (ur. 1 VII 1831), malarz, grafik, ilustrator, rysownik i pedagog, reprezentant akademizmu i realizmu, nauczyciel m.in. J. Chełmońskiego A. i M. Gierzyńskich, twórca *Wyschniętego potoku w Tatrach*, *Śmierci Przemysława*.
110. rocznica śmierci
180. rocznica urodzin
- 25 II 1936 Urodził się **WIESŁAW DYMNY** (zm. 12 II 1978), prozaik, poeta, piosenkarz, scenarzysta, aktor, współtwórca Piwnicy pod Baranami, autor piosenek *Przychodzimy, odchodzimy*, *Czarne anioły*.
75. rocznica urodzin

28 II 1916 Zmarł **HENRY JAMES** (ur. 15 IV 1843), amerykański pisarz, jeden z głównych przedstawicieli realizmu psychologicznego, autor m.in. noweli *Daisy Miller*, powieści *Portret damy*, także dramatów i licznych prac krytycznoliterackich.
95. rocznica śmierci

28 II 1976 Zmarł **JÓZEF WITTLIN** (ur. 17 VIII 1896), prozaik, poeta, eseista, tłumacz, autor wybitnej ekspresjonistycznej powieści *Sól ziemi*, pacyfistycznych *Hymnów*, także zbioru szkiców *Orfeusz w piekle XX wieku*.
35. rocznica śmierci
115. rocznica urodzin

MARZEC

1 III 1886 Urodził się **OSKAR KOKOSCHKA** (zm. 22 II 1980), austriacki malarz ekspresjonista, grafik, ilustrator i pisarz, autor cyklu kompozycji o wymowie antimilitarystycznej i antyhitlerowskiej, m.in. *Autoportret zdegenerowanego artysty*, *Anschluss*, *Widok Pragi*.
125. rocznica urodzin

3 III MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PISARZY

4 III 1906 Urodził się **KAROL ESTREICHER** (zm. 29 IV 1984), historyk sztuki, bibliograf, bibliotekarz, znawca sztuki średniowiecznej i nowożytnej, profesor UJ, dyrektor Muzeum UJ, kontynuator dzieła dziadka Karola i ojca, Stanisława: *Bibliografii polskiej Estreichera*.
105. rocznica urodzin

5 III 1901 Urodził się w Gwoźnicy k. Strzyżowa **JULIAN PRZYBOŚ** (zm. 6 X 1970), poeta, eseista, pedagog, bibliotekarz w Ossolineum, wybitny przedstawiciel Awangardy Krakowskiej, współredaktor czasopism literackich, autor rozpraw o literaturze i sztuce: *Czytając Mickiewicza*, tomów poetyckich *Śruby*, *Sponad*, *W głąb las*, *Równanie serca*.
110. rocznica urodzin

5 III 1966 Zmarła **ANNA ACHMATOWA**, właśc. Anna Andriejewna Gorienko (ur. 23 VI 1889), rosyjska poetka, tłumaczka, autorka prac krytycznoliterackich, przedstawicielka akmeizmu, autorka kameralnych liryków o motywach osobistych m.in. *Paciorki*, *Różaniec*, także poematu oratoryjnego *Requiem*.
45. rocznica śmierci

6 III 1926 Urodził się **ANDRZEJ WAJDA**, reżyser filmowy i teatralny, prezes Stowarzyszenia Filmowców Polskich, reprezentant kina autorskiego, nowator w dziedzinie języka filmowego, laureat honorowego Oscara, najsłynniejsze filmy: *Wesele*, *Ziemia obiecana*, *Człowiek z marmuru*, *Pan Tadeusz*.
85. rocznica urodzin

- 7 III 1911 Urodził się **STEFAN KISIELEWSKI**, pseud. Kisiel, Julia Hołyńska, Tomasz Staliński, Teodor Klon (zm. 27 IX 1991), publicysta i pisarz, profesor Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie, stały felietonista „Tygodnika Powszechnego”, kompozytor, krytyk muzyczny, autor felietonów i artykułów m.in. *Polityka i sztuka*, *Bez cenzury*, powieści *Miałem tylko jedno życie*, szkiców *Gwiazdozbiór muzyczny*, także znanego *Abecadła Kisiela*, pomysłodawca dorocznej Nagrody Kisiela.
100. rocznica urodzin
20. rocznica śmierci
- 7 III 1856 Zmarł **KAJETAN KOŹMIAN** (ur. 31 XII 1771), poeta, krytyk literacki, publicysta, pamiętnikarz, główny przedstawiciel klasycyzmu postanisławowskiego, głośny przeciwnik romantyzmu, autor poematów *Ziemiaństwo polskie*, *Stefan Czarniecki*, także twórca *Pamiętników*, cennego źródła wiedzy o ówczesnej epoce.
155. rocznica śmierci
240. rocznica urodzin
- 8 III 1901 Zmarł **ALEKSANDER GIERYMSKI** (ur. 30 I 1850), malarz, jeden z najwybitniejszych polskich artystów, prekursor polskiego impresjonizmu, brat Maksymiliana, najbardziej znane obrazy: *Żydówka sprzedająca owoce*, *Święto trąbek*, *Pomarańczarka*, *Żydówka z cytrynami*, *Piaskarze*.
110. rocznica śmierci
- 8 III **MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ KOBIET**
- 9 III 2006 Zmarła **HANKA BIELICKA**, właśc. Anna Weronika Bielicka (ur. 9 XI 1915), aktorka filmowa i teatralna, artystka kabaretowa.
5. rocznica śmierci
- 10 III 1861 Zmarł **TARAS SZEWCZENKO** (ur. 9 III 1814), ukraiński poeta narodowy, malarz, myśliciel, najwybitniejszy ukraiński poeta romantyczny, autor tomiku poezji *Kobzar*, kontrowersyjnego poematu *Hajdamacy*, na zesłaniu powstały m.in. cykl *W kazamatach*, *Księżna*.
150. rocznica śmierci
- 11 III 1996 Zmarł **TADEUSZ NOWAKOWSKI** (ur. 8 XI 1917), prozaik, reportażysta i publicysta, komentator monachijskiej Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa, autor głośnej powieści *Obóz Wszystkich Świętych*, także autor reportażu z pielgrzymek Jana Pawła II.
15. rocznica śmierci
- 11 III 1886 Urodził się **EDWARD RYDZ-ŚMIGŁY**, pseud. Śmigły, Tarłowski, Adam Zawisza (zm. 2 XII 1941), polityk, bliski współpracownik J. Piłsudskiego, marszałek Polski, oficer Legionów Polskich, Naczelnny Wódz w wojnie obronnej 1939 r.
125. rocznica urodzin
70. rocznica śmierci

- 12 III 1876 Urodził się **JAKUB MORTKOWICZ** (zm. 9 VIII 1931), księgarz i wydawca książek w międzywojennej Polsce pochodzenia żydowskiego.
135. rocznica urodzin
80. rocznica śmierci
- 12 III 1931 Urodził się **JÓZEF TISCHNER** (zm. 28 VI 2000) ksiądz katolicki, filozof, eseista, publicysta, kaznodzieja, znawca i popularyzator filozofii współczesnej, autor gawędowej *Historii filozofii po góralsku*, rozpraw i esejów filozoficznych, społecznych i religijnych m.in. *Świat ludzkiej nadziei*, *Spór o istnienie człowieka*.
80. rocznica urodzin
- 13 III 1996 Zmarł **KRZYSZTOF KIEŚŁOWSKI** (ur. 27 VI 1941), reżyser filmowy i telewizyjny, scenarzysta, pedagog, jeden z najwybitniejszych polskich reżyserów filmowych, twórca filmów fabularnych, m.in. tryptyku *Trzy kolory – Niebieski, Biały, Czerwony*, *Dekalogu*, filmów dokumentalnych m.in. filmu *Życiorys*.
15. rocznica śmierci
70. rocznica urodzin
- 14 III 1801 Zmarł **IGNACY KRASICKI**, krypt. X.B.W., (ur. 3 II 1735 w Dubiecku k. Przemyśla), biskup warmiński i arcybiskup gnieźnieński, encyklopedysta, poeta, komediopisarz, satyryk, tłumacz, najwybitniejszy przedstawiciel literatury polskiego oświecenia, autor poematów heroikomicznych: *Monachomachia, czyli Wojna mnichów*, pierwszej polskiej powieści *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*, także autor *Satyr, Bajek i przypowieści*.
210. rocznica śmierci
- 14 III 1801 Urodził się **FRANCISZEK SALEZY DMOCHOWSKI** (zm. 3 VIII 1871), redaktor i wydawca pism literackich, publicysta, tłumacz, pisarz, krytyk literacki, inicjator publikacji dzieł ojca, Franciszka Ksawerego a także tanich serii przekładów dzieł wybitnych pisarzy literatury światowej w Polsce.
210. rocznica urodzin
140. rocznica śmierci
- 20 III** **ŚWIATOWY DZIEŃ INWALIDÓW I LUDZI NIEPEŁNOSPRAWNYCH**
- 21 III** **ŚWIATOWY DZIEŃ POEZJI**
MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z DYSKRYMINACJĄ RASOWĄ
- 22 III** **ŚWIATOWY DZIEŃ WODY**
- 22 III 1786 Urodził się **JOACHIM LELEWEL** (zm. 29 V 1861), historyk i polityk, bibliograf, profesor Uniwersytetu Wileńskiego i Uniwersytetu Warszawskiego, członek Rządu Narodowego w powstaniu listopadowym, ideolog demokracji polskiej, wywarł wpływ na rozwój polskiej historiografii.
225. rocznica urodzin
150. rocznica śmierci

23 III 1881 Urodził się **ROGER MARTIN du GARD** (zm. 22 VIII 1958), francuski pisarz, z wykształcenia archiwista-paleograf, laureat literackiej Nagrody Nobla za rok 1937, autor m.in. najbardziej znanej powieści-rzeki *Rodzina Thibault*.

130. rocznica urodzin

23 III 1881 Urodził się **BÉLA BARTÓK** (zm. 26 IX 1945), węgierski kompozytor, pianista i etnomuzykolog, metodyk gry fortepianowej, twórca znanych oper *Zamek Sinobrodego*, *Cudowny mandaryn*, *Allegro barbaro*.

130. rocznica urodzin

23 III 1931 Urodził się **JERZY KRZYSZTOŃ** (zm. 12 III 1950), prozaik, dramaturg, reportażysta i tłumacz, autor licznych słuchowisk radiowych i powieści, m.in. *Wielbłąd na stepie*, *Krzyż Południa*, *Kamienne niebo*, *Obłąd*.

80. rocznica urodzin

26 III 1911 Urodził się **TENNESSEE WILLIAMS**, właśc. Thomas Lanier Williams (zm. 25 II 1983), amerykański pisarz, autor psychoanalitycznych, naturalistycznych melodramatów *Kotka na rozpalonym, blaszanym dachu*, *Tramwaj zwany pożądaniem*, *Szklana menażeria*.

100. rocznica urodzin

27 III 1871 Urodził się **HEINRICH MANN** (zm. 27 III 1871), niemiecki pisarz, starszy brat Tomasza, autor powieści opartych na wzorach realizmu francuskiego i niemieckiego, m.in. *W krainie pieczonych gołąbków*, *Profesor Unrat*, *Nienawiść*.

140. rocznica urodzin

27 III 2006 Zmarł **LESŁAW MARIAN BARTELSKI** (ur. 8 IX 1920), prozaik, poeta, krytyk literacki, publicysta, autor popularnego informatora biobibliograficznego *Polscy pisarze współcześni*.

5. rocznica śmierci

27 III MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU

28 III 1941 Zmarła **VIRGINIA ADELINE WOLF** (ur. 21 I 1882), angielska pisarka i feministka, krytyk literatury, członek awangardowej grupy Bloomsbury, zmarła śmiercią samobójczą, autorka eksperymentalnych powieści *Pani Dalloway*, *Fale*, feministycznych esejów *Własny pokój*.

70. rocznica śmierci

28 III 1881 Zmarł **MODEST MUSORGSKI** (ur. 21 III 1839), rosyjski kompozytor i pianista, jeden z głównych przedstawicieli szkoły narodowej w muzyce rosyjskiej XIX w., członek Potężnej Gromadki, twórca dramatu muzycznego *Borys Godunow*, poematu symfonicznego *Noc na Łysej Górze*.

130. rocznica śmierci

30 III 1746 Urodził się **FRANCISCO JOSÉ de GOYA y LUCIENTES** (zm. 16 IV 1828), hiszpański malarz, grafik, przedstawiciel romantyzmu, malarz nadworny Karola III i IV, portrecista par królewskich, dostojników dworskich i hiszpańskich arystokratów m.in. *Księżna Alba*, bardziej znane *Maja naga* i *Maja ubrana*.

265. rocznica urodzin

31 III 1886 Urodził się **TADEUSZ KOTARBIŃSKI** (zm. 3 X 1981), filozof, logik, współtwórca prakseologii polskiej, etyk i pedagog, przedstawiciel szkoły lwowsko-warszawskiej, profesor Uniwersytetu Warszawskiego i Uniwersytetu Łódzkiego, prezes PAN, autor m.in. *Traktatu o dobrej robocie*.

125. rocznica urodzin

30. rocznica śmierci

KWIECIEŃ

1 IV 1896 Urodziła się **POLA GOJAWICZYŃSKA** (zm. 29 III 1963), pisarka i nowelistka, podczas okupacji niemieckiej więziona na Pawiaku, autorka wspomnieniowej powieści *Krata*, dylogii *Dziewczęta z Nowolipek*, *Rajskiej jabłoni*.

115. rocznica urodzin

1 IV 1901 Urodził się **SERGIUSZ PIASECKI** (zm. 12 IX 1964), pisarz, publicysta polityczny, oficer wywiadu, żołnierz AK, autor znanych powieści m.in. *Kochanek Wielkiej Niedźwiedzicy*, *Zapiski oficera Armii Czerwonej*, *Wieża Babel*.

110. rocznica urodzin

2 IV 1891 Urodził się **MAX ERNST** (zm. 1 IV 1976), niemiecki malarz, rzeźbiarz, grafik i poeta, samouk w dziedzinie artystycznej, związany z dadaizmem, jeden z najaktywniejszych twórców surrealizmu, autor m.in. rozmaitych form kolażu: *Stugłowa kobieta*, obrazów sztalugowych *Europa po deszczu*.

120. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

3 IV 1886 Urodził się **WŁADYSŁAW TATARKIEWICZ** (zm. 4 IV 1980), filozof, historyk sztuki, aksjolog i historyk filozofii, profesor uniwersytetów w Wilnie, Poznaniu i Warszawie, członek PAU i PAN, autor podręcznika *Historia filozofii*, traktatu *O szczęściu*, także *Historii estetyki*.

125. rocznica urodzin

3 IV 1991 Zmarł **GRAHAM HENRY GREENE** (ur. 2 X 1904), angielski pisarz, dziennikarz, krytyk literacki i filmowy, przeszedł z protestantyzmu na katolicyzm, autor powieści m.in. *Podróż bez map*, *Moc i chwała*, *Pociąg do Stambułu*, *Koniec romansu*.

20. rocznica śmierci

3 IV 1896 Urodził się **JÓZEF CZAPSKI**, (zm. 12 I 1993 r.), malarz, eseista, krytyk sztuki, publicysta, żołnierz Armii Polskiej w ZSSR, prowadząc poszukiwania oficerów polskich, wpadł na trop zbrodni katyńskiej, współzałożyciel paryskiej *Kultury*, autor *Wspomnień starobielskich* i *Na niehumanitarnej ziemi*.

115. rocznica urodzin

6 IV 1901 Urodził się **MARIAN HEMAR**, pierwotnie M. Heschel, (zm. 11 II 1972), poeta, komediopisarz, satyryk, kierownik literacki teatrzyków i kabaretów warszawskich, założyciel teatru Nowa Komedia, autor tekstów, także muzyki do ponad trzech tysięcy piosenek, m.in. *Ja chciałabym – a boję się*.

110. rocznica urodzin

6 IV 1971 Zmarł **IGOR STRAWIŃSKI** (ur. 17 VI 1882), rosyjski kompozytor, pianista, dyrygent, uczeń kompozytora M. Rimskiego-Korsakowa, twórca baletu *Święto wiosny*, *Pietruszka*.

40. rocznica śmierci

7 IV ŚWIATOWY DZIEŃ ZDROWIA

9 IV 1821 Urodził się **CHARLES PIERRE BAUDELAIRE** (zm. 31 VIII 1867), jeden z najoryginalniejszych poetów francuskich, parnasista, prekursor symbolizmu i dekadentyzmu, zaliczany do grona tzw. "poetów przeklętych", ceniony tłumacz i krytyk literacki, autor zbioru wierszy *Kwiaty zła*.

190. rocznica urodzin

12 IV 1861 Zmarł **ADAM TYTUS DZIAŁYŃSKI** (ur. 24 XII 1796), mecenas nauki i sztuki, działacz polityczny, wydawca źródeł historycznych, założyciel Biblioteki Kórnickiej, współzałożyciel Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

150. rocznica śmierci

215. rocznica urodzin

11 lub 24 IV 1771 Urodził się **SAMUEL BOGUMIŁ LINDE** (zm. 8 VIII 1847), polski leksykograf pochodzenia szwedzkiego, pedagog, bibliotekarz i bibliograf, autor *Słownika języka polskiego*, jednej z najnowocześniejszych publikacji tego typu na skalę europejską.

240. rocznica urodzin

13 IV ŚWIATOWY DZIEŃ PAMIĘCI OFIAR KATYNIA

13 IV 1906 Urodził się **SAMUEL BECKETT** (zm. 23 XII 1989), irlandzki pisarz i krytyk tworzący początkowo w języku angielskim, później głównie francuskim, reformator XX-wiecznego teatru, mistrz teatru absurdu, autor sztuki *Czekając na Godota*, laureat Nagrody Nobla w 1969 r.

105. rocznica urodzin

13 IV 1986 Zmarł **JEAN GENET** (ur. 19 XII 1910), francuski pisarz i dramaturg, reprezentant awangardy teatralnej, wpisujący się w nurt teatru absurdu, wielokrotnie karany za drobne kradzieże i włóczęgostwo, autor powieści *Cud róży*, dramatów *Pokojówki*, *Balkon*.
25. rocznica śmierci

14 IV 1806 Zmarł **CARLO GOZZI**, hr. (ur. 13 XII 1720), włoski dramatopisarz, poeta, zawzięty antagonistą idei oświeceniowych, autor tragikomedii i komedii, sławę zyskał dzięki baśniom *Miłość do trzech pomarańczy*, *Piękny ptaszek złotopióry*.
205. rocznica śmierci

14 IV 1986 Zmarła **SIMONE de BEAUVOIR** (ur. 9 I 1908), francuska powieściopisarka i eseistka, przedstawicielka egzystencjalizmu, towarzyszka życia J.-P. Sartre'a, autorka m.in. powieści *Cudza krew*, studium psychol.-socjol. poświęconego kwestii obrony kobiet *Druga pleć*, utworów o charakterze autobiograficznym *Pamiętnik statecznej pani*, *W sile wieku*.
25. rocznica śmierci

14 IV 1916 Urodził się **WOJCIECH ŻUKROWSKI** (zm. 26 VIII 2000), prozaik, scenarzysta filmowy, reportażysta, autor utworów o tematyce wojenno-okupacyjnej *Z kraju milczenia*, m.in. opowiadanie *Lotna*, powieści *Dni klęski*, *Kamienne tablice*.
95. rocznica urodzin

18 IV MIĘDZYNAROWY DZIEŃ OCHRONY ZABYTKÓW

20 IV MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WOLNEJ PRASY

22 IV MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZIEMI

22 IV 1916 Urodził się **YEHUDI MENUHIN**, Sir (zm. 12 III 1999), amerykański skrzypek i dyrygent, pedagog, organizator festiwali muzycznych, ceniony wykonawca muzyki klasycznej, romantycznej, współczesnej, również popularnej.
95. rocznica urodzin

22 IV 1616 Zmarł **MIGUEL de CERVANTES SAAVEDRA** (ur. 29 IX 1547), hiszpański pisarz, dramaturg, twórca nowożytnej powieści europejskiej, autor jednego z arcydzieł literatury światowej *Don Kichota*.
395. rocznica śmierci

23 IV ŚWIATOWY DZIEŃ KSIĄŻKI I PRAW AUTORSKICH

23 IV 1891 Urodził się **SERGIEJ S. PROKOFJEW** (zm. 5 III 1953), rosyjski kompozytor i pianista, twórca m. in. symfonii, koncertów fortepianowych i skrzypcowych, poematów symfonicznych, oper, także muzyki filmowej, m.in. baletów *Romeo i Julia*, *Kopciuszek*.
120. rocznica urodzin

23 IV 1616 Zmarł **WILLIAM SHAKESPEARE** (ur. 23 IV 1564), angielski dramatopisarz, poeta i aktor, uważany za największego dramatopisarza świata, twórca m.in. genialnych komedii *Sen nocy letniej*, *Kupiec wenecki*, tragedii *Romeo i Julia*, dramatów *Juliusz Cezar*, *Hamlet*, *Otello*, *Król Lir*.

395. rocznica śmierci

23 IV 1906 Urodził się **BRONISŁAW WOJCIECH LINKE** (zm. 6 X 1962), malarz, rysownik, scenograf, grafik, twórca własnego stylu odrębnego od wszelkich kierunków i prądów w malarstwie polskim, autor obrazów-manifestów *Autobus*, cykli m.in. *Miasto*, *Bezrobocie*, *Śląsk*, *Kamienie krzyczą*.

105. rocznica urodzin

24 IV 1886 Urodził się **JULIUSZ KLEINER** (zm. 23 III 1957), historyk i teoretyk literatury, edytor, profesor wielu wyższych uczelni m.in. KUL i UJ, badacz i znawca literatury epoki romantyzmu, autor m.in. *Studiów z zakresu teorii literatury i filozofii*.

125. rocznica urodzin

24 IV 1731 Zmarł **DANIEL DEFOE**, właśc. Daniel Foe (ur. 1660), angielski powieściopisarz i publicysta, autor licznych rozpraw historycznych, ekonomicznych, pamfletów i traktatów zaangażowanych politycznie, zasłynął jako autor powieści przygodowej *Przypadki Robinsona Cruzoa*.

280. rocznica śmierci

29 IV MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TAŃCA

30 IV 1911 Zmarł **STANISŁAW BRZozowski**, właśc. Leopold Stanisław Leon Brzozowski, pseud. Adam Czepiel (ur. 28 VI 1878), filozof, publicysta, prozaik, dramaturg, krytyk literacki, autor m.in. prac: *Wstęp do filozofii*, *Legenda Młodej Polski*, *Kultura i życie*, powieści *Wiry*.

100. rocznica śmierci

MAJ

1 V MIĘDZYNARODOWE ŚWIĘTO PRACY

**2 V DZIEŃ FLAGI RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ
DZIEŃ POLONII I POLAKÓW ZA GRANICĄ**

2 V 1826 Zmarł **ANTONI MALCZEWSKI** (ur. 3 VI 1793), poeta, prekursor polskiego romantyzmu, autor powieści poetyckiej *Maria*, zauważonej i docenionej dopiero po śmierci poety, był pierwszym w historii Polakiem na szczycie Mont Blanc.

185. rocznica śmierci

- 2 V 1846 Urodził się **ZYGMUNT NOSKOWSKI** (zm. 23 VII 1909), kompozytor, pedagog muzyczny, dyrygent, uczeń S. Moniuszki, twórca symfonii, wariacji, utworów fortepianowych, polonezów, mazurów, m.in. *Fantazji góralskiej, Melodii ukraińskich*.
165. rocznica urodzin
- 3 V** **ŚWIATOWY DZIEŃ WOLNOŚCI PRASY**
- 3 V 1791** **ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA**
220. rocznica uchwalenia
- 3 V 1891 Urodził się **TADEUSZ PEIPER** (zm. 10 XI 1969), poeta i teoretyk poezji, prozaik, krytyk teatralny i literacki, dramatopisarz, wydawca czasopisma *Zwrotnica*, organu Awangardy Krakowskiej, której był głównym teoretykiem, autor publikacji *Nowe usta*, artykułów i szkiców zebranych w tomie *Tędy*.
120. rocznica urodzin
- 3 V 1991 Zmarł **JERZY NIKODEM KOSIŃSKI**, pierwotnie Jerzy Nikodem Lewintopf, pseud. Joseph Novak (ur. 14 VI 1933), amerykański pisarz pochodzenia polskiego, z rodziny żydowskiej, autor m. in. *Malowanego ptaka, Cockpitu, Kroków, Randki w ciemno, Gry*, zmarł śmiercią samobójczą.
20. rocznica śmierci
- 5 V 1846 Urodził się **HENRYK SIENKIEWICZ**, pseud. Litwos (zm. 15 XI 1916), pisarz, nowelista, działacz społeczny, publicysta, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1905 r., autor uznanych przez czytelników *Humoresek z teki Worszyłły, Listów z Ameryki*, noweli *Janko Muzykant, Latarnik*, powieści historycznych *Ogniem i mieczem, Potop, Quo vadis*.
165. rocznica urodzin
95. rocznica śmierci
- 6 V 1856 Urodził się **SIGMUND FREUD** (zm. 23 IX 1939), austriacki neurolog, psychiatra, twórca psychoanalizy, autor nowatorskiej koncepcji funkcjonowania umysłu ludzkiego zdeterminowanego przez czynniki irracjonalne i emocjonalne, autor m.in. *Wstępu do psychoanalizy, Psychopatologii życia codziennego*.
155. rocznica urodzin
- 7 V 1966 Zmarł **STANISŁAW JERZY LEC**, pierwotnie Stanisław Jerzy de Tusch-Letz (ur. 6 III 1909), poeta, satyryk, jeden z najwybitniejszych aforystów XX w., tłumacz, mistrz epigramatycznej zwięzłości, autor *Myśli nieuczesanych, Fraszko-brania*.
45. rocznica śmierci

7 V 1861 Urodził się **RABINDRANATH TAGORE**, właśc. Ravīndranāth Thākur (zm. 7 VIII 1941), indyjski pisarz i poeta tworzący w języku bengalskim, myśliciel, także kompozytor i malarz, autor m. in. *Pieśni ofiarnych*, *Zbłąkanych ptaków*, laureat literackiej Nagrody Nobla (1913).
150. rocznica urodzin
70. rocznica śmierci

8 V **DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZWYCIĘSTWA**

8 V 1906 Urodził się **ROBERTO ROSSELLINI** (zm. 3 VI 1977), włoski reżyser filmowy, teatralny, telewizyjny, współtwórca i główny przedstawiciel neorealizmu włoskiego, twórca filmów *Rzym*, *miasto otwarte*, *Paisà*.
105. rocznica urodzin

8 V 1851 Urodził się **STANISŁAW WITKIEWICZ** (zm. 5 IX 1915), malarz, krytyk i teoretyk sztuki, pisarz, przedstawiciel realizmu w malarstwie, twórca stylu zakopiańskiego w architekturze, jeden z najważniejszych artystów romantyzmu i symbolizmu, ojciec Stanisława Ignacego.
160. rocznica urodzin

9 V **ŚWIĘTO UNII EUROPEJSKIEJ**

10 V 1986 Zmarła **ANNA KAMIENSKA** (ur. 12 IV 1920), poetka, tłumaczka, eseistka, autorka poezji dydaktycznej, także filozoficznej, autorefleksyjnej m.in. zbiory wierszy *Bicie serca*, *Milczenie*, *Wygnanie*.
25. rocznica śmierci

11 V 1971 Zmarł **RAFAL WOJACZEK** (ur. 7 XII 1945), poeta, twórca poezji katastroficzno-ekspresjonistycznej nawiązującej do poetów wyklętych, wyrażającej obsesję brzydoty i śmierci, kunsztowny liryk i mistrz słowa, autor zbiorów wierszy m.in. *Przerosło mnie serce*, *Którego nie było*, zmarł śmiercią samobójczą.
40. rocznica śmierci

11 V 1916 Urodził się **CAMILO JOSÉ CELA** (zm. 17 I 2002), hiszpański pisarz, członek Hiszpańskiej Akademii Królewskiej, autor twórczości kontrowersyjnej, nawiązującej do powieści łośrzykowskiej m.in. *Nowe przygody i nieszczęścia Łazika z Tormesu*, także neorealisticznej powieści *Ul*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1989 r. i Nagrody Cervantesa w 1995 r.
95. rocznica urodzin

13 V 2001 Zmarł **PAWEŁ HERTZ** (ur. 29 X 1918), poeta, prozaik, eseista, literaturoznawca, tłumacz i edytor, przedstawiciel współczesnego neoklasycyzmu, autor m. in. *Nocnej muzyki*, eseju biograficznego *Portret Słowackiego*, antologii *Zbiór poetów polskich XIX wieku*.
10. rocznica śmierci

15 V 1891 Urodził się **MICHAŁ AFANASJEWICZ BUŁHAKOW** (zm. 10 III 1940), rosyjski prozaik i dramatopisarz, z wykształcenia lekarz, autor cieszącej się światową sławą powieści filozoficzno-satyrycznej *Mistrz i Małgorzata*, także m.in. opowiadań autobiograficznych *Zapiski na mankietach*, satyrycznych *Diaboliada*, powieści *Psie serce*.
120. rocznica urodzin

15 V MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ RODZINY

15 V 1886 Zmarła **EMILY ELIZABETH DICKINSON** (ur. 10 XII 1830), amerykańska poetka, jedna z najważniejszych i najbardziej oryginalnych postaci XIX w. w literaturze amerykańskiej, autorka uczuciowej liryki medytacyjnej, o oryginalnej formie, m.in. *100 wierszy, Jestem różą*.
125. rocznica śmierci

17 V ŚWIATOWY DZIEŃ TELEKOMUNIKACJI

18 V MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MUZEÓW

18 V 1911 Zmarł **GUSTAV MAHLER** (ur. 7 VII 1860), austriacki kompozytor i dyrygent, przedstawiciel późnego romantyzmu, twórca muzyki symfonicznej i pieśni, jeden z najznakomitszych dyrygentów muzyki symfonicznej i operowej swego czasu.
100. rocznica śmierci

19 V 1976 Zmarł **JULIAN KRZYŻANOWSKI** (ur. 4 VII 1892), historyk literatury, folklorysta, podczas okupacji niemieckiej współorganizator tajnego nauczania uniwersyteckiego, badacz dziejów literatury polskiej, autor studiów m.in. *Od średniowiecza do baroku, Dzieje literatury polskiej*.
35. rocznica śmierci

20 V 1506 Zmarł **KRZYSZTOF KOLUMB** (ur. między 25 VIII a 31 X 1451), europejski żeglarz i nawigator w służbie hiszpańskiej, podróżnik, organizator i kapitan czterech odkrywczych wypraw transatlantycznych z Hiszpanii do Ameryki, odkrywca Ameryki.
505. rocznica śmierci
560. rocznica urodzin

21 V ŚWIATOWY DZIEŃ RÓŻNORODNOŚCI KULTUROWEJ

21 V 1471 Urodził się **ALBRECHT DÜRER** (zm. 6 IV 1528), niemiecki malarz, grafik, drzeworytnik, miedziorytnik i teoretyk sztuki, jeden z najważniejszych artystów przełomu późnego średniowiecza i renesansu w sztuce środkowo- i północnoeuropejskiej.
540. rocznica urodzin

- 21 V 1841 Zmarł **JULIAN URSYN NIEMCEWICZ** (ur. 16 II 1757), poeta, satyryk, pisarz, pamiętnikarz, wielki autorytet moralny epoki, działacz polityczny i społeczny, współredaktor Ustawy Rządowej z 3 maja 1791 r., traktujący twórczość literacką jako narzędzie walki politycznej, autor komedii *Powrót posła*.
170. rocznica śmierci
- 21 V 1921 Urodził się **ANDRIEJ DMITRIJEWICZ SACHAROW** (zm. 14 XII 1989), radziecki fizyk jądrowy, obrońca praw człowieka, członek Rosyjskiej Akademii Nauk, laureat Pokojowej Nagrody Nobla w 1954 r.
90. rocznica urodzin
- 23 V 1906 Zmarł **HENRIK IBSEN** (ur. 20 III 1828), norweski dramatopisarz, autor znakomitych dramatów obyczajowych koncentrujących się na krytycznym opisie rzeczywistości m.in. *Dom lalki*, *Upiory*, także psychologicznych *Dzika kaczka*.
105. rocznica śmierci
- 25 V 1681 Zmarł **PEDRO CALDERÓN de la BARCA** (ur. 17 I 1600), hiszpański dramatopisarz i poeta, ksiądz, ostatni z wielkich klasyków Złotego Wieku, wybitny przedstawiciel europejskiego teatru barokowego, autor m.in. sztuk *Życie jest snem*, *Księżę niezłomny*.
330. rocznica śmierci
- 25 V 1891 Urodził się **PÄR FABIAN LAGERKVIST** (zm. 11 VII 1974), szwedzki poeta, prozaik i dramaturg, krytyk, mocno zaangażowany w walkę z nazizmem jego zagrożeniami, autor powieści *Kat*, *Karzel*, *Barabas*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1951 r.
120. rocznica urodzin
- 25 V 1926 Urodził się **MILES DAVIS** (zm. 28 IX 1991), amerykański trębacz, kompozytor jazzowy i producent nagrań, czołowy przedstawiciel cool jazzu, nowator w dziedzinie techniki dźwiękowej, światową sławę zdobył grając w zespole Miles Davis Capitol Orchestra.
85. rocznica urodzin
20. rocznica śmierci
- 26 V** **DZIEŃ MATKI**
- 26 V 1976 Zmarł **MARTIN HEIDEGGER** (ur. 26 IX 1889), niemiecki filozof, fenomenolog, twórca ontologii fundamentalnej, autor dzieła *Bycie i czas*, ontologicznej analizy ludzkiego istnienia.
35. rocznica śmierci

28 V 1981 Zmarł **STEFAN WYSZYŃSKI** (ur. 3 VIII 1901), prymas Polski, mąż stanu, zw. Prymasem Tysiąclecia, arcybiskup warszawski i gnieźnieński, kardynał, represjonowany w okresie stalinowskim, w okresie wzmożenia walki z Kościołem pozbawiony władzy kościelnej, autor m.in. *Zapisków więziennych*.

30. rocznica śmierci

110. rocznica urodzin

28 V 1961 Utworzenie w Londynie międzynarodowej organizacji pozarządowej **AMNESTY INTERNATIONAL**, niosącej pomoc więzionym za przekonania polityczne i religijne oraz ich rodzinom we wszystkich państwach świata, uhonorowana Pokojową Nagrodą Nobla w 1977 r.

50. rocznica

30 V 1836 Urodził się **ALEKSANDER KOTSIS** (zm. 7 VIII 1877), malarz, jeden z najważniejszych przedstawicieli realizmu w malarstwie polskim poł. XIX w., twórca głównie kompozycji rodzajowych na tle pejzażu oraz o tematyce politycznej i społecznej *Matula umarli, Ostatnia chudoba*.

175. rocznica urodzin

30 V 1431 Zmarła **JOANNA D'ARC**, zw. Dziewicą Orleańską, (ur. 6 I 1412) święta Kościoła katolickiego, mistyczka, wizjonerka, francuska bohaterka narodowa, patronka Francji, podczas wojny stuletniej ogarnięta wiarą w misję wyzwolenia Francji od Anglików, poprowadziła armię francuską do kilku decydujących zwycięstw, wydana Anglikom została spalona na stosie.

580. rocznica śmierci

31 V ŚWIATOWY DZIEŃ ROZWOJU KULTURALNEGO

31 V 1945 Urodził się **RAINER WERNER FASSBINDER** (zm. 10 VI 1982), niemiecki reżyser filmowy i teatralny, aktor, scenarzysta, producent, twórca dramatów społecznych, politycznych i obyczajowych *Małżeństwo Marii Braun*.

65. rocznica urodzin

CZERWIEC

1 VI MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ DZIECKA DZIEŃ LASU I ZADRZEWIEN

1 VI 1926 Urodziła się **MARILYN MONROE**, właśc. Norma Jeane Baker (zm. 5 VIII 1962), amerykańska aktorka filmowa, modelka, legenda światowego kina lat 50. i 60. XX w., uznawana za ikonę seksu, zmarła prawdopodobnie śmiercią samobójczą.

80. rocznica urodzin

3 VI 1926 Urodził się **ALLEN GINSBERG** (zm. 5 IV 1997), amerykański poeta, wyraziciel anarchistycznego indywidualizmu, zaangażowany w działalność pacyfistyczną, autor tomików *Skowyt i inne wiersze*, *Kadysz i inne wiersze*.
85. rocznica urodzin

5 VI ŚWIATOWY DZIEŃ ŚRODOWISKA

5 VI 1826 Zmarł **CARL MARIA von WEBER** (ur. 18 XI 1786), niemiecki kompozytor, pianista i dyrygent, twórca niemieckiej opery romantycznej, najwybitniejsze opery *Wolny strzelec*, *Oberon*, kompozycje fortepianowe *Zaproszenie do tańca*.
185. rocznica śmierci
225. rocznica urodzin

6 VI 1961 Zmarł **CARL GUSTAV JUNG** (ur. 26 VII 1875), szwajcarski psychiatra i psycholog, profesor uniwersytetu w Zurychu i Bazylei, jeden z głównych przedstawicieli psychologii głębi, której własną odmianę nazwał psychologią analityczną, autor prac: *Archetypy i symbole*, *Psychologia a religia*.
50. rocznica śmierci

6 VI 1606 Urodził się **PIERRE CORNEILLE** (zm. 1 X 1684), francuski dramaturg, jeden z najwybitniejszych twórców epoki klasycyzmu we Francji, z wykształcenia prawnik, członek Akademii Francuskiej, autor tragicomedii *Cyd*, uważanej za arcydzieło gatunku.
405. rocznica urodzin

6 VI 1946 Zmarł **GERHART HAUPTMANN** (ur. 15 XI 1862), niemiecki dramaturg, prozaik i poeta, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1912 r., autor sztuki *Przed wschodem słońca*, pierwszego dramatu naturalistycznego w Niemczech.
65. rocznica śmierci

6 VI 1841 Urodziła się **ELIZA ORZESZKOWA**, z Pawłowskich (zm. 18 V 1910), pisarka, publicystka pozytywistyczna, autorka powieści tendencyjnych *Meir Ezofowicz*, *Pan Graba*, *Maria*, *Dziurdziowie*, *Niziny*, *Cham*, *Nad Niemnem*, licznych zbiorów opowiadań i noweli m.in. *Gloria victis*.
170. rocznica urodzin

8 VI 1956 Zmarł **JAN LECHOŃ**, właśc. Leszek Serafinowicz (ur. 13 III 1899), poeta, prozaik, krytyk, tłumacz, jeden z głównych twórców grupy poetyckiej Skamander, autor znanych programowych wierszy *Herostrates*, *Duch na seansie* ze zbioru *Karmazynowy poemat*, także znakomitych zbiorów *Srebrne i czarne*, *Lutnia po Bekwarku*, zginął śmiercią samobójczą.
55. rocznica śmierci

8 VI 1876 Zmarła **GEORGE SAND**, właśc. Aurore Dudevant (ur. 1 VII 1804), francuska pisarka, publicystka, eseistka, wybitna postać życia literackiego i społecznego epoki romantyzmu, szokująca współczesnych swobodnym trybem życia i męskim strojem, autorka m.in. *Dziejów mojego życia*.

135. rocznica śmierci

10 VI 1926 Zmarł **ANTONIO GAUDI** (ur. 25 VI 1852), hiszpański architekt, jeden z najwybitniejszych artystów secesji, słynący z wyjątkowych projektów, tworzący głównie w Barcelonie, wykształcił indywidualny styl twórczości architektonicznej traktowanej również jako dzieła rzeźbiarskie i malarskie.

85. rocznica śmierci

13 VI 1986 Zmarł **BENNY GOODMAN**, właśc. Benjamin David Goodman (ur. 30 V 1909), amerykański klarncista i saksofonista jazzowy, jeden z głównych muzyków okresu swingu.

25. rocznica śmierci

14 VI 1986 Zmarł **JORGE LUIS BORGES** (ur. 24 VIII 1899), argentyński poeta i prozaik, propagator sztuki awangardowej, przedstawiciel tzw. nowej prozy latynoamerykańskiej, autor m.in. zbiorów opowiadań *Fikcje*, *Raport Brodiego*.

25. rocznica śmierci

18 VI 1936 Zmarł **MAKSIM GORKI**, właśc. Aleksiej Maksimowicz Pieszkow (ur. 28 III 1868), rosyjski pisarz i publicysta, przewodniczący Związku Pisarzy Radzieckich, twórca realizmu socjalistycznego, autor m.in. *Szkieł i opowiadań*, *Pieśni o Sokole*, *Pieśni o Zwiastunie Burzy*, propagandowej powieści *Matka*.

75. rocznica śmierci

18 VI 1941 Urodził się **LESZEK DŁUGOSZ**, aktor, literat, kompozytor, pianista, jeden z najbardziej znanych polskich śpiewających poetów.

70. rocznica urodzin

19 VI 1931 Zmarł **JERZY LIEBERT** (ur. 24 VII 1904), poeta okresu międzywojennego, związany z grupą literacką Skamander, autor m.in. tomików *Druga ojczyzna*, *Gusła*, *Kołysanka jodłowa*.

80. rocznica śmierci

20 VI ŚWIATOWY DZIEŃ UCHODŹCY

21 VI 1976 Zmarł **JULIUSZ MIEROSZEWSKI**, pseud. Londyńczyk (ur. 3 II 1906), dziennikarz, pisarz polityczny, publicysta, współpracownik paryskiej „Kultury”.

35. rocznica śmierci

105. rocznica urodzin

21 VI 1911 Urodziła się **HANNA MALEWSKA** (zm. 27 III 1983), pisarka, autorka powieści historycznych m.in. *Żelazna korona*, *Przemija postać świata*, twórczyni i redaktorka naczelna miesięcznika „Znak”.

100. rocznica urodzin

22 VI 1906 Urodził się **BILLY WILDER**, właśc. Samuel Wilder (zm. 27 III 2002), amerykański reżyser, scenarzysta i producent filmowy pochodzenia żydowskiego, autor m.in. znanych komedii *Pół żartem, pół serio*, nagrodzonej Oscarem *Garsonieri*, dramatu *Bulwar Zachodzącego Słońca*.

105. rocznica urodzin

22 VI 1926 Urodził się **TADEUSZ KONWICKI**, powieściopisarz, diarysta, reżyser i scenarzysta filmowy, autor m.in. *Kroniki wypadków miłosnych*, *Małej Apokalipsy*, *Sennika współczesnego*, reprezentant kina autorskiego realizującego adaptacje wybitnych dzieł literackich m.in. *Dolina Issy* Cz. Miłosza.

85. rocznica urodzin

23 VI 1986 Zmarł **JERZY PUTRAMENT** (ur. 14 XI 1910), prozaik, publicysta i działacz polityczny, członek grupy poetyckiej *Żagary*, propagator realizmu socjalistycznego, autor powieści, m.in.: *Rzeczywistość*, *Wrzesień*, *Bołdyn*, cyklu wspomnieniowego *Pół wieku*.

25. rocznica śmierci

24 VI 1621 Urodził się **JAN ANDRZEJ MORSZTYN** (zm. 8 I 1693), najwybitniejszy poeta polskiego baroku, mistrz liryki, polityk, tłumacz, autor wierszy głównie o tematyce erotycznej i dworskiej, zbiory poetyckie *Kanikuła*, *Lutnia*.

390. rocznica urodzin

26 VI 1961 Zmarł **ANDRZEJ BOBKOWSKI** (ur. 27 X 1913), prozaik, eseista, współpracownik paryskiej „Kultury”, autor dziennika z czasów okupacji *Szkice piórkiem*, będącego manifestacją indywidualizmu i niechęci wobec wszelkich odmian totalizmu.

50. rocznica śmierci

26 VI MIEDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z NARKOMANIĄ

29 VI 1941 Zmarł **IGNACY JAN PADEREWSKI** (ur. 18 XI 1860), pianista, kompozytor, działacz polityczny i społeczny, profesor konserwatorium w Strasburgu, twórca symfonii, pieśni solowych a przede wszystkim genialny wykonawca, jeden z najwybitniejszych pianistów świata.

70. rocznica śmierci

29 VI 1996 Zmarł **STANISŁAW CZYCH** (ur. 6 IV 1931), poeta i prozaik, fotograf, autor katastroficznej liryki: *Tła*, *Wybór wierszy* i eksperymentalnej prozy *Nie wierz nikomu: baza*, *Nim zajdzie księżyc*, zbiorów opowiadań *Ajol*.

15. rocznica śmierci

80. rocznica urodzin

30 VI 1911 Urodził się **CZESŁAW MIŁOSZ** (zm. 14 VIII 2004), poeta, prozaik i eseista, historyk literatury i krytyk, publicysta, współzałożyciel grupy literackiej Żagary, współpracownik paryskiej „Kultury”, profesor na Uniwersytecie Berkeley (Kalifornia), laureat wielu prestiżowych nagród, m.in. Nagrody Nike w 1998 r., przede wszystkim literackiej Nagrody Nobla w roku 1980, twórca niepowtarzalnego stylu poetyckiego stapiającego w jedno ton wysoki z mową zwyczajną, autor wielu tomów poetyckich m.in. *Traktat poetycki*, *Hymn o perle*, *To*, powieści *Dolina Issy*, esejów i szkiców literackich m.in. *Zniewolony umysł*, *Ziemia Ulro*, *Piesek przydrożny*, *Abecadło Miłosza* oraz podręczników i przekładów.
100. rocznica urodzin

LIPIEC

1 VII ŚWIATOWY DZIEŃ ARCHITEKTURY

1 VII 1646 Urodził się **GOTTFRIED WILHELM LEIBNIZ** (zm. 14 XI 1716), niemiecki filozof, matematyk, prawnik i dyplomata, twórca metafizycznej teorii monad, czyli indywidualnych jednostek siły z których składa się świat oraz rachunku różniczkowego i całkowego.
365. rocznica urodzin
295. rocznica śmierci

2 VII 1961 Zmarł **ERNEST MILLER HEMINGWAY** (ur. 21 VII 1899), amerykański pisarz, uczestnik obu wojen światowych, reporter i korespondent wojenny, autor m.in. powieści *Komu bije dzwon*, noweli *Stary człowiek i morze*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1954 r.
50. rocznica śmierci

3 VII 1951 Zmarł **TADEUSZ BOROWSKI** (ur. 12 XI 1922), poeta, prozaik, krytyk, publicysta, autor m.in. *Poezji*, zbioru behawiorystycznych opowiadań oświęcimskich *Pożegnanie z Marią*, *Kamienny świat*, w czasach socrealizmu aktywny apologeta ustroju komunistycznego, zmarł śmiercią samobójczą.
60. rocznica śmierci

3 VII 1941 Zmarł **TADEUSZ ŻELEŃSKI**, pseud. **Boy** (ur. 21 XII 1874), poeta, krytyk literacki i teatralny, tłumacz, publicysta, satyryk, z zawodu lekarz, współautor kabaretu literackiego „Zielony Balonik”, autor znakomitych wierszy, piosenek, tekstów szopek opublikowanych w tomie *Słówka*, felietonów *Piekło kobiet* i recenzji teatralnych.
70. rocznica śmierci

4 VII 1976 Zmarł **ANTONI SŁONIMSKI** (ur. 15 XI 1895), poeta, satyryk, felietonista, komediopisarz, krytyk teatralny pochodzenia żydowskiego, członek grupy poetyckiej Skamander, autor m.in. tomików poetyckich *Sonety*, *Harmonia*, znakomitego poematu *Czarna wiosna*, szopek politycznych, tekstów i rewii dla kabaretów, recenzji teatralnych *Gwałt na Melpomenie*.
35. rocznica śmierci

- 6 VII 1971 Zmarł **LOUIS DANIEL ARMSTRONG**, zw. Satchmo (ur. 4 VII 1900), amerykański trębacz i wokalista jazzowy, współtwórca stylu scat, uprawiał bluesa, jazz klasyczny, swing, uznany za jednego z największych muzyków jazzowych na świecie.
40. rocznica śmierci
- 6 VII 1901 Urodził się **STANISŁAW REMBEK**, pierw. Stanisław Ehrenberg (zm. 21 III 1985), pisarz, krytyk literacki i historyk, uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r., autor m.in. *Wyroku na Franciszka Kłosa*, *Ballady o wgardliwym wisielcu*, *Dziennika okupacyjnego*.
110. rocznica urodzin
- 8 VII 1946 Zmarł **JÓZEF MEHOFFER** (ur. 19 III 1869 w Ropczycach), malarz, czołowy reprezentant sztuki Młodej Polski, przedstawiciel symbolizmu i secesji, profesor krakowskiej ASP, więzień obozu hitlerowskiego, twórca sztuki dekoracyjnej, witraży i polichromii ściennych we wnętrzach sakralnych, także znanych obrazów, m.in. *Dziwny ogród*, *Portret żony*.
65. rocznica śmierci
- 8 VII 2006 Zmarł **JULIUSZ WIKTOR GOMULICKI**, (ur. 17 X 1909), historyk literatury polskiej, edytor, eseista, badacz poezji polskiej oświecenia i twórczości Cypriana Norwida, autor szkiców *Zygzakiem*, antologii.
5. rocznica śmierci
- 8 VII 1796 Zmarł **ADAM NARUSZEWICZ** (ur. 20 X 1733), poeta, historyk, dramatopisarz, tłumacz, publicysta, jezuita, związany ze Stanisławem Augustem Poniatowskim, stały uczestnik obiadów czwartkowych, autor poematów m.in. *Głos umarłych*, ód, satyr m.in. *Chudy literat*, bajek, epigramatów, sielanek, pionier oświeceniowego klasycyzmu.
215. rocznica śmierci
- 8 VII 1621 Urodził się **JEAN de LA FONTAINE** (zm. 13 IV 1695), francuski poeta, twórca pisanych wierszem, zebranych w dwunastu księgach *Bajek*, o problematyce moralno-obyczajowej, politycznej, filozoficznej, które posłużyły jako model wielu późniejszym pisarzom.
390. rocznica urodzin
- 8 VII 1861 Urodził się **FELIKS JASIEŃSKI**, pseud. Manggha (zm. 6 IV 1929), krytyk artystyczny, mecenas, podróżnik, kolekcjoner m.in. sztuki Wschodu, dzieł współczesnych twórców krakowskich, a także mebli i sztuki ludowej, związany m.in. z czasopismami „Miesięcznik Literacki i Artystyczny”, „Chimera”.
150. rocznica urodzin

10 VII 1871 Urodził się **MARCEL PROUST** (zm. 18 XI 1922), francuski powieściopisarz, od dzieciństwa cierpiący na astmę, która wpłynęła na szczególny tryb życia pisarza i przyczyniła się do jego przedwczesnej śmierci, autor cyklu powieściowego *W poszukiwaniu straconego czasu*, uznanego za jedno z największych osiągnięć powieściowych XX w.

140. rocznica urodzin

10 VII 1851 Zmarł **LOUIS JAQUES MANDÉ DAGUERRE** (ur. 18 II 1787), francuski malarz dekorator, chemik, współtwórca fotografii.

160. rocznica śmierci

11 VII ŚWIATOWY DZIEŃ LUDNOŚCI

12 VII 1536 Zmarł **ERAZM z ROTTERDAMU**, właśc. Gerhard Gerhards (ur. 28 X 1467), holenderski filozof, filolog, pisarz, teolog i pedagog, piszący po łacinie, jeden z najwybitniejszych humanistów epoki odrodzenia, autor m.in. głośnej satyry *Pochwała głupoty*.

475. rocznica śmierci

15 VII 1861 Zmarł **ADAM JERZY CZARTORYSKI**, książę (ur. 14 I 1770), mąż stanu, doradca Aleksandra I, przyczynił się do utworzenia Królestwa Polskiego w 1815 r., mecenas sztuki i kultury.

150. rocznica śmierci

15 VII 1876 Zmarł **ALEKSANDER hr. FREDRO**, (ur. 20 VI 1793 w Surochowie k. Jarosławia), najwybitniejszy komediopisarz, poeta, pamiętnikarz, żołnierz armii Księstwa Warszawskiego, ordynans Napoleona, autor znakomitych komedii *Pan Geldhab*, *Mąż i żona*, *Damy i huzary*, *Śluby panieńskie*, *Zemsta*, także bajek *Paweł i Gawel*.

135. rocznica śmierci

15 VII 1606 Urodził się **REMBRANDT**, właśc. Rembrandt Harmenszoon van Rijn (zm. 4 X 1669), holenderski malarz, grafik i rysownik, jeden z najważniejszych artystów dojrzałego baroku, autor znanych kompozycji malarskich w których główną rolę odgrywa kwestia światłocienia, m.in. *Samson i Dalila*, *Uczta Baltazara*, cykl *Pasja*.

405. rocznica urodzin

17 VII 1916 Urodził się **ALEKSANDER GIEYSZTOR** (zm. 9 II 1999), historyk, profesor Uniw. Warsz., dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie, badacz historii średniowiecza, autor m.in. *Mitologii Słowian*.

95. rocznica urodzin

18 VII 1811 Urodził się **WILLIAM MAKEPEACE THACKERAY** (zm. 24 XII 1863), angielski powieściopisarz i dziennikarz, jeden z czołowych przedstawicieli realizmu w literaturze angielskiej, autor m.in. powieści *Targowisko próżności*, satyrycznego portretu współczesnego społeczeństwa angielskiego.

200. rocznica urodzin

21 VII 1901 Urodził się **BRUNO JASIEŃSKI**, właśc. Wiktor Bruno Zysman (zm. 17 IX 1938), poeta, prozaik, dramaturg, czołowy twórca polskiego futuryzmu, autor manifestu futurystów *Nuż w bżuhu*, poematu *Słowo o Jakubie Szeli*, wierszy zebranych *But w butonierce*.

110. rocznica urodzin

24 VII 1991 Zmarł **ISAAC BASHEVIS SINGER**, ICCHOK SINGER, pseud. Warshofsky (ur. 14 VII 1904), żydowski pisarz, tworzący w języku jidysz, tłumacz, syn rabina, autor m.in. zbioru opowieści *Urząd mojego ojca*, powieści *Szosza*, *Miłość i wygnanie*, *Cienie na rzekę Hudson*, nagrodzony w 1978 r. literacką Nagrodą Nobla.

20. rocznica śmierci

26 VII 1856 Urodził się **GEORGE BERNARD SHAW** (zm. 2 XI 1950), angielski dramaturg i krytyk literacki pochodzenia irlandzkiego, twórca angielskiej komedii idei, zw. mistrzem paradoksu, autor m.in. dramatów *Profesja pani Warren*, *Pygmalion*, laureat Nagrody Nobla w 1925 r.

155. rocznica urodzin

27 VII 1946 Zmarła **GERTRUDE STEIN** (ur. 3 II 1874), amerykańska powieściopisarka, eseistka i teoretyk literatury, właścicielka prężnego salonu artystyczno-literackiego, prekursorka eksperymentalnej prozy inspirowanej teorią kubizmu, autorka m.in. *Autobiografii Alicji B. Toklas*, szkicu biograficznego *Picasso*.

65. rocznica śmierci

27 VII 1906 Urodził się **JERZY GIEDROYC** (zm. 14 IX 2000), publicysta, polityk, wydawca, prawnik, założyciel i dyrektor Instytutu Literackiego w Paryżu, redaktor naczelny tygodnika „Polityka”, wydawca i redaktor naczelny paryskiej „Kultury”, od 1939 r. na emigracji.

105. rocznica urodzin

28 VII 2006 Zmarł **DAVID ANDREW GEMMELL** (ur. 1 VIII 1948), brytyjski pisarz fantasy i powieści historycznych połączonych z fantasy, dziennikarz, autor popularnego cyklu Saga Drenajów, w skład którego weszły m.in. *Waylander*, *Zimowi wojownicy*.

5. rocznica śmierci

28 VII 1741 Zmarł **ANTONIO VIVALDI** (ur. 4 III 1678), włoski kompozytor i skrzypek, ksiądz, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli muzyki późnego baroku, nauczyciel muzyki, dyrygent, genialny skrzypek-solista i wirtuoz skrzypiec, kompozytor, twórca m.in. ponad 450 koncertów na instrumenty solowe, licznych koncertów skrzypcowych i orkiestrowych.

270. rocznica śmierci

29 VII 1856 Zmarł **ROBERT SCHUMANN** (ur. 8 VI 1810), niemiecki kompozytor i pianista, jeden z głównych przedstawicieli romantyzmu w muzyce, twórca muzyki fortepianowej i liryki wokalne.

155. rocznica śmierci

31 VII 1886 Zmarł **FERENC LISZT** (ur. 22 X 1811), węgierski kompozytor, pianista i dyrygent, twórca opartego na programie literackim poematu symfonicznego i wirtuozowskiej, wzorowanej na orkiestrowej faktury fortepianowej, kompozytor m.in. poematów symfonicznych *Tasso*, *Mazepa*, koncertów *Es-dur*, *A-dur*.
125. rocznica śmierci
200. rocznica urodzin

SIERPIEŃ

1 VIII 2006 Zmarł **STANISŁAW JOPEK** (ur. 10 X 1935), śpiewak (tenor), solista zespołu „Mazowsze”.
5. rocznica śmierci

1 VIII 1926 Zmarł **JAN KASPROWICZ** (ur. 12 XII 1860), poeta, dramatopisarz, tłumacz, krytyk literacki i teatralny, autor cyklu naturalistycznych sonetów *Z chałupy*, symbolistycznego cyklu *Krzak dzikiej róży*, katastroficznych *Hymnów*, *Księgi ubogich*.
85. rocznica śmierci

1 VIII 1701 Zmarł **JAN CHRYZOSTOM PASEK** (ur. ok. 1636), pamiętnikarz epoki baroku, autor słynnych *Pamiętników*, uznawanych za najwspanialszy zabytek pamiętnikarstwa staropolskiego, źródło historii Polski XVII w. a także obraz życia ziemiańskiego i obyczajów szlacheckich.
310. rocznica śmierci

5 VIII 1921 Urodził się **ROMAN BRATNY**, właśc. Roman Mularczyk, prozaik, poeta, publicysta, scenarzysta filmowy, zwolennik Polski komunistycznej, autor poezji i opowiadań, także powieści m.in. *Kolumbowie. Rocznik 20*.
90. rocznica urodzin

8 VIII 1996 Zmarł **JULIAN STRYJKOWSKI**, pierw. Pesach Stark (ur. 27 IV 1905), powieściopisarz, eseista, tłumacz, redaktor, najwybitniejszy prozaik polsko-żydowski, kronikarz losów galicyjskich Żydów przed I wojną światową, autor m.in. powieści *Austeria*, *Głosy w ciemności*.
15. rocznica śmierci

9 VIII 1916 Urodził się **EUGENIUSZ PAUKSZTA** (zm. 21 V 1979), prozaik, publicysta, wilnianin, żołnierz AK, autor m.in. powieści obrazujących kształtowanie się życia na ziemi lubuskiej, Warmii i Mazurach po 1945 r. *Wrastanie*, *Przejaśnia się niebo*.
95. rocznica urodzin

10 VIII 1896 Urodził się **STEFAN WIECHECKI**, pseud. Wiech (zm. 26 VII 1979), felietonista, humorysta, satyryk, felietonista warszawskiej prasy popularnej, m.in. „Expressu Wieczornego”, autor popularnych felietonów i opowiadań satyrycznych m.in. *Znakiem tego, Ja panu pokażę!*

115. rocznica urodzin

10 VIII 1991 Zmarł **TADEUSZ NOWAK** (ur. 11 XI 1930), poeta, prozaik, jeden z wybitnych przedstawicieli nurtu chłopskiego w literaturze polskiej, autor zbiorów poezji m.in. *Uczę się mówić, Jasełkowe niebiosy*, powieści *A jak królem, a jak katem będziesz.*

20. rocznica śmierci

12 VIII 1866 Urodził się **JACINTO BENAVENTE y MARTÍNEZ** (zm. 14 VII 1954), hiszpański dramaturg, autor sztuk teatralnych, jeden z głównych twórców teatru hiszpańskiego XX w., autor m.in. komedii *Krąg interesów*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1922 r.

145. rocznica urodzin

13 VIII 1946 Zmarł **HERBERT GEORGE WELLS** (ur. 21 IX 1866), angielski prozaik, krytyk literacki, reformator społeczny, obok J. Verne'a twórca powieści fantastycznonaukowych, autor m.in. głośnej powieści *Wehikul czasu.*

65. rocznica śmierci

145. rocznica urodzin

14 VIII 1921 Urodziła się **JULIA HARTWIG**, poetka, eseistka i tłumaczka literatury pięknej, autorka poezji i prozy poetyckiej m.in. zbiorów *Pożegnania, Wolne ręce, Czulość*, także monografii *Apollinaire* i dzienników *Zawsze powroty. Dziennik podróży.*

90. rocznica urodzin

14 VIII 1956 Zmarł **BERTOLT BRECHT** (ur. 10 II 1898), dramaturg niemiecki, poeta, teoretyk teatru, reżyser, zwolennik marksizmu, uprawiał sztukę zaangażowaną, wybitny twórca teatru awangardowego w Niemczech, autor m.in. sztuk *Matka Courage i jej dzieci, Opera za 3 grosze.*

55. rocznica śmierci

15 VIII DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO

15 VIII 1771 Urodził się **WALTER SCOTT**, Sir (zm. 21 IX 1832), szkocki prozaik, poeta, historyk, wydawca i badacz tradycji ludowej, pionier romantyzmu w Europie, twórca nowożytnej powieści historycznej tzw. walterskotowskiej, autor powieści poetyckich *Waverley, Narzeczona z Lammermoor.*

240. rocznica urodzin

15 VIII 1936 Zmarła **GRAZIA DELEDDA** (ur. 27 IX 1871), włoska powieściopisarka i nowelistka, autorka melodramatycznych historii miłosnych, m.in. *Sprawiedliwość, Trzcina na wietrze*, w 1926 r. nagrodzona literacką Nagrodą Nobla.
75. rocznica śmierci

15 VIII 1966 Zmarł **JAN KIEPURA** (ur. 16 V 1902), śpiewak operowy i aktor filmowy, śpiewak w czołowych teatrach operowych całego świata, jeden z pierwszych europejskich idoli kina dźwiękowego, twórca przebojów *Brunetki, blondynki, Tell me Tonight*.
45. rocznica śmierci

15 VIII **DZIEŃ WOJSKA POLSKIEGO**

19 VIII 1926 Urodziła się **MAŁGORZATA HILLAR** (zm. 30 V 1995), poetka, tłumaczka, autorka liryki osobistej, poświęconej głównie tematyce miłosnej, m.in. zbiory *Gliniany dzbanek, Krople słońca*.
85. rocznica urodzin

19 VIII 1936 Zmarł **FEDERICO GARCÍA LORCA** (ur. 5 VI 1898), hiszpański poeta i dramaturg, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli hiszpańskiej literatury XX w., autor utworów scenicznych m.in. *Krwawe gody, Publiczność*, rozstrzelany przez falangistów w pierwszych dniach wojny domowej w Hiszpanii.
75. rocznica śmierci

20 VIII 1971 Zmarł **JAN GERHARD** (ur. 17 I 1921), prozaik, publicysta, pułkownik, uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r., dowódca pułku walczącego w Bieszczadach z bandami UPA, autor kontrowersyjnej powieści wspomnieniowej *Łuny w Bieszczadach*, reportażu historycznego *Zwycięstwo*.
40. rocznica śmierci
90. rocznica urodzin

20 VIII 1901 Urodził się **SALVADORE QUASIMODO** (zm. 14 VI 1968), włoski poeta, przedstawiciel hermetyzmu, wybitny tłumacz poezji starogreckiej, autor m.in. antologii *Radość rozbitków*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1959 r.
110. rocznica urodzin

22 VIII 1891 Zmarł **JAN NERUDA** (ur. 9 VI 1834), czeski poeta i prozaik, przedstawiciel realizmu, autor m.in. *Opowiadań ze starej Pragi*, klasycznej pozycji czeskiej prozy.
120. rocznica śmierci

23 VIII 1926 Zmarł **RUDOLF VALENTINO** (ur. 6 VI 1895), amerykański aktor filmowy pochodzenia włoskiego, najsłynniejszy gwiazdor kina niemego, wykonawca ról bohaterskich amantów m.in. w filmach *Szejk, Krew na piasku*.
85. rocznica śmierci

24 VIII 1966 Zmarł **TADEUSZ KOMOROWSKI**, pseud. Bór (ur. 1 VI 1895), generał dywizji Wojska Polskiego, dowódca AK, premier rządu RP na uchodźstwie.

45. rocznica śmierci

24 VIII 1906 Zmarł **HIERONIM ŁOPACIŃSKI**, pseud. Rafał Lubicz (ur. 30 IX 1860), językoznawca i etnograf, historyk Lublina, bibliofil, folklorysta, członek Akademii Umiejętności w Krakowie.

105. rocznica śmierci

25 VIII 1976 Zmarł **EYVIND OLOF VERNER JOHNSON** (ur. 27 VII 1900), szwedzki prozaik, autor autobiograficznego cyklu *Powieść o Olofie*, powieści historycznej *Fale przyboju*, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli późnego modernizmu w prozie skandynawskiej, nagrodzony w roku 1974 literacką Nagrodą Nobla.

35. rocznica śmierci

25 VIII 1891 Urodził się **GUSTAW MORCINEK** (zm. 20 XII 1963), prozaik, publicysta, pisarz i działacz społeczny związany ze Śląskiem, autor utworów o tematyce górniczej, m.in. *Wyrębany chodnik*, *Łysek z pokładu Idy*, *Wybrane kamienie*.

120. rocznica urodzin

28 VIII ŚWIĘTO POLSKIEGO LOTNICTWA

31 VIII 1941 Zmarła **MARINA IWANOWNA CWIETAJEW**A (ur. 26 IX 1892), rosyjska poetka awangardowa, nowatorka w dziedzinie wersyfikacji i składni poetyckiej, autorka głównie liryki miłosnej m.in. *Rozłąka*, *Poemat góry*, *Poemat końca*, zmarła śmiercią samobójczą.

70. rocznica śmierci

WRZESIEŃ

2 IX 1976 Zmarł **STANISŁAW GROCHOWIAK** (ur. 24 I 1934), poeta, prozaik, dramatopisarz, publicysta, przedstawiciel literatury po październikowym przesileniu politycznym w 1956 r., reprezentant prowokacyjnego antyestetyzmu i klasycyzmu, autor zbiorów poetyckich *Ballada rycerska*, *Menuet z pogrzebaczem*, *Rozbieranie do snu*, *Agresty*.

35. rocznica śmierci

8 IX MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PIŚMIENICTWA MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WALKI Z ANALFABETYZMEM

8 IX 1841 Urodził się **ANTONIN DWOŘÁK** (zm. 1 V 1904), czeski kompozytor, organista, pedagog muzyczny, profesor uniwersytetów w Pradze i Cambridge, twórca kompozycji wykorzystujących elementy czeskiej muzyki ludowej m.in. *Kwartet smyczkowy Es-dur*, oratorium *Stabat Mater*, opera *Rusalka*, *Tańce słowiańskie*.

170. rocznica urodzin

- 9 IX 2006 Zmarł **LUCJAN KYDRYŃSKI** (ur. 6 I 1929), dziennikarz, konferansjer, prezydent sceniczny, publicysta, główny prowadzący licznych festiwali i koncertów telewizyjnych, mąż piosenkarki Haliny Kunickiej.
5. rocznica śmierci
- 9 IX 1901 Zmarł **HENRI de TOULOUSE-LAUTREC**, właśc. Henri Marie Raymond de Toulouse-Lautrec-Moufa (ur. 24 XI 1864), francuski malarz i grafik, jeden z najważniejszych artystów impresjonizmu i postimpresjonizmu, znakomity portrecista *Autoportret, Hélène Vary*, wybitny twórca plakatów *Moulin-Rouge, Jane Avril*.
110. rocznica śmierci
- 10 IX 1821 Zmarł **FRANCISZEK ZABŁOCKI** (ur. 2 I 1752), komediopisarz i poeta, jeden z najwybitniejszych twórców polskiego teatru oświeceniowego, autor znakomitych komedii m.in. *Fircyk w zalotach, Sarmatyzm, Wesele Figara*.
190. rocznica śmierci
- 11 IX 2001 Zamach terrorystyczny na World Trade Center i Pentagon w Nowym Jorku.
10. rocznica
- 12 IX 1981 Zmarł **EUGENIO MONTALE** (ur. 12 X 1896), włoski poeta, eseista, krytyk literacki i muzyczny, tłumacz, przedstawiciel hermetyzmu, autor zbiorów liryki należących do najwyższych osiągnięć włoskiej poezji współczesnej m.in. *Ossi di seppia, Le occasioni, Satura*, nagrodzony literacką Nagrodą Nobla w 1975 r.
30. rocznica śmierci
115. rocznica urodzin
- 12 IX 1921 Urodził się **STANISŁAW LEM** (zm. 27 III 2006), prozaik, eseista, dramaturg, futurolog, autor powieści fantastycznonaukowych, science-fiction, m. in. *Opowieści o pilocie Pirxie, Solaris, Bajki robotów*.
90. rocznica urodzin
5. rocznica śmierci
- 12 IX 1991 Zmarł **FELIKS KONARSKI**, pseud. Ref-Ren (ur. 9 I 1907) pisarz, aktor, pieśniarz, kierownik artystyczny i literacki teatrów rewiowych, autor tekstów piosenek i rewii dla warszawskich kabaretów, autor m.in. popularnej pieśni żołnierskiej *Czerwone maki na Monte Cassino*, także tomiku *Wiersze sercem pisane*.
20. rocznica śmierci
- 13 (14) IX 1321 Zmarł **DANTE ALIGHIERI** (ur. między 14 V a 13 VI 1265), najwybitniejszy poeta włoski, za działalność polityczną skazany na śmierć, zmarł na obczyźnie, autor traktatów, rozpraw politycznych m.in. *De monarchia*, zbiorów wierszy, poematów, przede wszystkim twórca arcydzieła literackiego *Boska Komedia*.
690. rocznica śmierci

13 IX 1996 Zmarł **WIKTOR WOROSZYLSKI** (ur. 8 VI 1927), poeta, prozaik, publicysta, tłumacz, na przełomie lat 40. i 50. przedstawiciel pisarzy propagujących zasady realizmu socjalistycznego, później związany z opozycją demokratyczną, autor poezji, poematów i opowiadań m.in. *Śmierci nie ma!*, *Twój powszedni morderca*, wierszy z okresu stanu wojennego: *Dziennik internowania*.

15. rocznica śmierci

14 IX 1851 Zmarł **JAMES FENIMORE COOPER** (ur. 15 IX 1789), amerykański powieściopisarz, marynarz, piewca walk o niepodległość Ameryki, autor pięcioksięgu *Opowieści skórzanej pończochy*, klasycznego dzieła epiki pionierskiego okresu historii amerykańskiej, złożonego m.in. z powieści *Pionierzy*, *Ostatni Mohikanin*.

160. rocznica śmierci

15 IX 2006 Zmarła **ORIANA FALLACI** (ur. 29 VI 1930), włoska dziennikarka, eseistka i pisarka, autorka wywiadów z czołowymi osobistościami współczesnej historii.

5. rocznica śmierci

16 IX MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OCHRONY WARSTWY OZONOWEJ

17 IX DZIEŃ ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU

18 IX 1861 Zmarł **ANTONI GORECKI** (ur. 1787) poeta, satyryk, współorganizator i uczestnik powstania listopadowego oraz wojen napoleońskich, twórca poezji legionowej, klasycystycznej, wierszy patriotycznych, m.in. *Śmierć zdrajcy ojczyzny*, bajek politycznych m. in. *Diabeł i zboże*, także autor *Hymnu do Boga o zachowanie wolności* –znanej powszechnie jako *Boże, coś Polskę*.

150. rocznica śmierci

18 IX 1891 Zmarł **HERMAN MELVILLE** (ur. 1 VIII 1819), amerykański pisarz, podróżnik, przedstawiciel nurtu symbolistycznego w prozie amerykańskiej, autor egzotycznych powieści przygodowych *Taipi*, *Omoo*, także symbolistycznej powieści filozoficznej *Moby Dick, czyli Biały Wieloryb*, uznanej za najwybitniejszą powieść amerykańską.

120. rocznica śmierci

18-19 IX ŚWIATOWA AKCJA SPRZĄTANIA ŚWIATA

19 IX 1911 Urodził się **WILLIAM GERALD GOLDING**, Sir (zm. 19 VI 1993), angielski pisarz, żołnierz brytyjskiej marynarki wojennej, autor powieści *Władca much*, będącej swoistym studium zła w ludzkiej naturze, także powieści *Siłą bezwładu*, *Wieża*, *Piramida*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1983 r.

100. rocznica urodzin

19 IX 1971 Zmarł **JORGHOS SEFERIS**, właśc. Jorghos Seferiadhis (ur. 13 III 1900), grecki poeta i eseista, dyplomata, najwybitniejszy przedstawiciel tzw. pokolenia lat 30., mistrz wiersza wolnego m.in. *Mityczna historia*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1963 r.
40. rocznica śmierci

21 IX MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ POKOJU

24 IX 1821 Urodził się **CYPRIAN KAMIL NORWID** (zm. 23 V 1883), poeta, dramaturg, prozaik, eseista, grafik, rzeźbiarz i malarz, znawca muzyki, tłumacz, jedna z najoryginalniejszych i najwszechstronniejszych postaci polskiej kultury, najwybitniejszy spadkobierca i zarazem krytyk romantyzmu, autor m.in. traktatu poetyckiego *Promethidion*, cyklu liryków *Vade-mecum*.
190. rocznica urodzin

24 IX 1896 Urodził się **FRANCIS SCOTT KEY FITZGERALD** (zm. 21 XII 1940), amerykański powieściopisarz, przedstawiciel tzw. straconego pokolenia, autor opowiadań, scenariuszy filmowych, powieści m.in. *Po tej stronie raj*, *Wielki Gatsby*, *Piękni i przekłęci*.
115. rocznica urodzin

25 IX 1906 Urodził się **DMITRIJ D. SZOSTAKOWICZ** (zm. 9 VIII 1975), rosyjski kompozytor, pianista i pedagog muzyczny, jeden z najwybitniejszych symfoników XX w., twórca m.in. *II Symfonii „Październikowej”*, *III Symfonii „Pierwszomajowej”*.
105. rocznica urodzin

27 IX ŚWIATOWY DZIEŃ TURYSTYKI DZIEŃ PODZIEMNEGO PAŃSTWA POLSKIEGO

27 IX 1991 Zmarł **ERYK LIPIŃSKI** (ur. 12 VII 1908), karykaturzysta, grafik, ilustrator, karykaturzysta, dziennikarz, autor tekstów kabaretowych i felietonów, współzałożyciel i redaktor naczelny „Szpilek”, twórca i kustosz Muzeum Karykatury w Warszawie.
20. rocznica śmierci

PAŹDZIERNIK

1 X MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ OSÓB STARSZYCH

4 X 1741 Urodził się **FRANCISZEK KARPIŃSKI** (zm. 16 IX 1825), poeta, czołowy przedstawiciel polskiego sentymentalizmu, autor sielanki *Laura i Filon*, znanych pieśni miłosnych i erotyków do Justyny: *Do Justyny. Tęskność na wiosnę*, także autor wierszy patriotycznych i elegii *Żale Sarmaty nad grobem Zygmunta Augusta...*.
270. rocznica urodzin

5 X ŚWIATOWY DZIEŃ NAUCZYCIELA

9 X ŚWIATOWY DZIEŃ POCZTY

9 X 2006 Zmarł **MAREK GRECHUTA** (ur. 10 XII 1945), kompozytor i piosenkarz, poeta, malarz, założyciel kabaretu studenckiego i później zespołu muzycznego o nazwie Anawa, wykonawca, autor lub współautor popularnych piosenek poetyckich m.in. *Będziesz moją panią, Nie dowodź*.

5. rocznica śmierci

9 X 1936 Urodziła się **AGNIESZKA OSIECKA** (zm. 7 III 1997), poetka, związana ze Studenckim Teatrem Satyryków, autorka tekstów piosenek m.in. *Piosenka o okularnikach, Niech żyje bal*, zbiorów wierszy *Wada serca*, muzycznych widowisk teatralnych *Niech no tylko zakwitną jabłonie*, utworów prozą *Biała bluzka*, wspomnień *Szpetni czterdziestoletni*.

75. rocznica urodzin

9 X 1846 Urodził się **MAKSYMILIAN GIERYMSKI** (zm. 16 IX 1874), malarz, wybitny artysta przełomu romantyzmu i realizmu, jedna z czołowych postaci polskiej szkoły malarskiej w Monachium, współtwórca polskiego realistycznego malarstwa pejzażowego, m.in. *Krajobraz o wschodzie słońca*.

145. rocznica urodzin

14 X DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

14 X 1941 Zmarł **HJALMAR EMIL FREDRIK SÖDERBERG** (ur. 2 VII 1869), szwedzki pisarz, krytyk literacki, tłumacz i dziennikarz, jeden z najznakomitszych stylistów w prozie szwedzkiej, czołowy przedstawiciel nurtu dekadencji, autor noweli i powieści m.in. *Doktor Glas*.

70. rocznica śmierci

16 X ŚWIATOWY DZIEŃ ŻYWNOSCI

17 X 1901 Zmarł **MICHAŁ BAŁUCKI**, pseud. Załęga, Elpidon (ur. 29 IX 1837), powieściopisarz i komediopisarz, publicysta, autor wierszy m.in. *Dla chleba* spopularyzowany jako piosenka *Góralu, czy ci nie żal*, opowiadań, powieści, twórca znakomitych komedii m.in. *Radcy pana radcy, Grube ryby, Dom otwarty*.

110. rocznica śmierci

18 X 1886 Urodziła się **HELENA BOGUSZEWSKA** (zm. 11 XI 1978), pisarka, publicystka, działaczka społeczna, założycielka grupy literackiej Przedmieście, autorka zbiorów powieściowych reportaży społecznych m.in. *Całe życie Sabiny, Zielone lato*, powieści radiowych *Anielcia i życie*, także autorka wspomnień *Czekamy na życie*.

125. rocznica urodzin

18 X 1926 Urodził się **KLAUS KINSKY**, właśc. Nikolaus Karl Günter Nakszynsky (zm. 23 XI 1991), niemiecki aktor filmowy i teatralny, reżyser i scenarzysta, znany m.in. z filmów *Nosferatu-wampir*, *Doktor Żywago*.
85. rocznica urodzin
20. rocznica śmierci

21 X 1921 Urodził się **TADEUSZ RÓŻEWICZ**, poeta, dramatopisarz, prozaik, autor scenariuszy, eseista, doktor honoris causa wielu uczelni, twórca indywidualnego, odartego z patosu i metaforyki typu języka poetyckiego, autor m.in. zbioru wierszy i prozy *Echa leśne*, *Czerwona rękawiczka*, *Matka odchodzi*, dramatu *Kartoteka*.
90. rocznica urodzin

22 X 1906 Zmarł **PAUL CÉZANNE** (ur. 19 I 1839), francuski malarz, jeden z najwybitniejszych artystów postimpresjonizmu, twórca m.in. znanego kubizującego obrazu *Wielkie kąpiące się* i cyklu *Kąpiące się*, scen rodzajowych *Idylla*, portretów *Mężczyzna w bawelnianej czapce (Wuj Dominik)*.
105. rocznica śmierci

23 X ŚWIATOWY DZIEŃ INFORMACJI

24 X DZIEŃ NARODÓW ZJEDNOCZONYCH

25 X 1881 Urodził się **PABLO PICASSO**, właśc. Pablo Ruiz Blasco (zm. 8 IV 1973), hiszpański malarz, rzeźbiarz, grafik, twórca kubizmu, autor wybitnych dzieł malarskich, m.in.: *Pijąca absynt*, *Kuglarze*, prekubistycznych *Panien z Avignon*, grafiki, rzeźby, ceramiki, nowatorskich pod względem przestrzeni i perspektywy, wyznaczających nowe kierunki w sztuce europejskiej XX w.
130. rocznica urodzin

26 X 1866 Urodził się **IGNACY DASZYŃSKI** (zm. 31 X 1936), działacz socjalistyczny, polityk, publicysta, m.in. premier i minister spraw zagranicznych rządu lubelskiego w 1918 r., współzałożyciel PPSD, później PPS, marszałek sejmu.
145. rocznica urodzin
75. rocznica śmierci

27 X ŚWIATOWY DZIEŃ DZIEDZICTWA AUDIOWIZUALNEGO

27 X 1916 Urodził się **KAZIMIERZ BRANDYS** (zm. 11 III 2000), prozaik, eseista, diarysta pochodzenia żydowskiego, początkowo przedstawiciel komunizmu i literatury socrealistycznej, później związany z opozycją demokratyczną, autor powieści i opowiadań *Matka Królów*, *Miasto niepokonane*, *Wspomnienia z terażniejszości*, *Jak być kochaną*.
95. rocznica urodzin

29 X 1911 Zmarł **JOSEPH PULITZER** (ur. 10 IV 1847), amerykański dziennikarz i publicysta pochodzenia węgierskiego, fundator szkoły dziennikarskiej, od 1917 r. fundator przyznawanej corocznie nagrody za osiągnięcia w dziennikarstwie i publicystyce.
100. rocznica śmierci

LISTOPAD

1 XI 1886 Urodził się **HERMANN BROCH** (zm. 30 V 1951), austriacki powieściopisarz i eseista, filozof kultury, w 1939 r. aresztowany przez hitlerowców, autor m.in. trylogii powieściowej *Lunacy*, powieści *Kusiciel*, eposu prozą *Śmierć Wergilego*.

125. rocznica urodzin

60. rocznica śmierci

2 XI 1906 Urodził się **LUCHINO VISCONTI** (zm. 17 III 1976), włoski reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta, współtwórca neorealizmu filmowego, twórca m.in. filmów *Ziemia drży*, *Śmierć w Wenecji*, *Lampart*.

105. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

3 XI 1901 Urodził się **ANDRÉ MALRAUX** (zm. 23 XI 1976), francuski pisarz i polityk, z wykształcenia archeolog i orientalista, działacz organizacji antyfaszystowskich, uczestnik hiszpańskiej wojny domowej, żołnierz II wojny św., autor powieści *Droga królewska*, *Czasy pogardy*.

110. rocznica urodzin

35. rocznica śmierci

4 XI 1801 Urodził się **SEWERYN GOSZCZYŃSKI** (zm. 25 II 1876), poeta, publicysta i działacz polityczny polskiego romantyzmu, autor rewolucyjnych liryków humanistycznych, jeden z twórców tzw. ukraińskiej szkoły poetów, autor m.in. *Dziennika podróży do Tatrów*.

210. rocznica urodzin

135. rocznica śmierci

5 XI 1876 Urodził się **RAYMOND DUCHAMP-VILLON** (zm. 7 X 1918), francuski rzeźbiarz i architekt, członek grupy Section d'Or, w rzeźbie jego autorstwa widoczne wpływy kubizmu i futuryzmu, m.in. twórca płaskorzeźby *Kochankowie*, *Kobieta siedząca*.

135. rocznica urodzin

6 XI 1921 Urodził się **JAMES JONES** (zm. 9 V 1977), amerykański pisarz, autor głośnej powieści *Stąd do wieczności* i jej kontynuacji *Cienka czerwona linia* o tematyce wojennej, stosunkach wśród amerykańskiej kadry oficerskiej.

90. rocznica urodzin

9 XI 1911 Zmarł **HOWARD PYLE** (ur. 5 III 1853), amerykański pisarz i ilustrator, autor pierwszej i najsłynniejszej powieściowej adaptacji legendy o słynnym banicie *Wesołe przygody Robin Hooda*.
100. rocznica śmierci

10 XI MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ MŁODZIEŻY

10 XI 1891 Zmarł **ARTHUR JEAN RIMBAUD** (ur. 20 X 1854), francuski poeta, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli symbolizmu, przedwcześnie dojrzały geniusz tworzący między 15. a 21. rokiem życia, autor słynnego wiersza *Statek pijany*, cyklu poetyckiego *Sezon w piekle*, poematów prozą *Iluminacje*.
120. rocznica śmierci

11 XI NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

14 XI ŚWIATOWY DZIEŃ CHORYCH NA CUKRZYCĘ

14 XI 1901 Urodził się **KAZIMIERZ MICHAŁOWSKI** (zm. 1 I 1981), archeolog, egiptolog, historyk sztuki, profesor Uniw. Warsz., członek PAN, kierownik wielu ekspedycji archeologicznych w Afryce, twórca polskiej szkoły archeologii śródziemnomorskiej.
110. rocznica urodzin
30. rocznica śmierci

14 XI 1831 Zmarł **GEORG WILHELM FRIEDRICH HEGEL** (ur. 27 VIII 1770), niemiecki filozof, przedstawiciel niemieckiego idealizmu, twórca absolutnego, dialektycznego systemu filozoficznego, składającego się z logiki, filozofii przyrody i filozofii ducha, autor dzieła *Fenomenologia ducha*.
180. rocznica śmierci

16 XI MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TOLERANCJI

21 XI ŚWIATOWY DZIEŃ TELEWIZJI

21 XI 1811 Zmarł **HEINRICH von KLEIST** (ur. 18 X 1777), niemiecki poeta, dramaturg, przedstawiciel literatury przełomu okresu klasycznego i romantyzmu, twórca niemieckiej nowelistyki psychologicznej m.in. *Trzęsienie ziemi w Chile*, *Zaręczyny w San Domingo*.
200. rocznica śmierci

24 XI ŚWIATOWY DZIEŃ TAŃCA

24 XI 1891 Urodziła się **MARIA PAWLIKOWSKA-JASNORZEWSKA** z d. Kossak (zm. 9 VII 1945), poetka i dramatopisarka dwudziestolecia międzywojennego, autorka m.in. tomików poezji *Niebieskie migdały*, *Pocałunki*, *Cisza leśna*.
120. rocznica urodzin

24 XI 1991 Zmarł **FREDDIE MERCURY**, właśc. Farrokh Bulsara (ur. 5 IX 1946), wokalista rockowy i autor tekstów, frontman brytyjskiej grupy Queen, wielokrotnie wyróżniany tytułem jednego z najlepszych wokalistów w historii muzyki popularnej, autor m.in. piosenek *Somebody To Love*, *We Are the Champions*.

20. rocznica śmierci

65. rocznica urodzin

28 XI DZIEŃ BEZ ZAKUPÓW

29 XI 2006 Zmarł **LEON NIEMCZYK** (ur. 15 XII 1923), aktor filmowy i teatralny, zagrał w rekordowej liczbie ok. czterystu filmów polskich i blisko stu pięćdziesięciu zagranicznych, m.in. w *Obywatelu Piszczyku*, *Podróżach pana Kleksa*, *Poranku kojota*, serialach: *Złotopolscy*, *Na dobre i na złe*.

5. rocznica śmierci

29 XI 1986 Zmarł **CARY GRANT**, właśc. Archibald Alec Leach (ur. 18 I 1904), amerykański aktor filmowy pochodzenia angielskiego, odtwórca niezapomnianych kreacji aktorskich komediach i w filmach Alfreda Hitchcocka m.in. w *Oslawiona*, *Złodziej w hotelu*, *Naga prawda*.

25. rocznica śmierci

GRUDZIEŃ

1 XII ŚWIATOWY DZIEŃ AIDS

3 XII MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNYCH

5 XII MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ WOLONTARIUSZA

6 XII 1926 Zmarł **CLAUDE MONET** (ur. 14 XI 1840), francuski malarz, jeden z twórców impresjonizmu, od tytułu jego obrazu *Impresja, wschód słońca* powstała nazwa kierunku, odkrywca techniki malarskiej-dywilizjonizmu, także autor kompozycji *Katedra w Rouen*.

85. rocznica śmierci

10 XII DZIEŃ PRAW CZŁOWIEKA

10 XII 1936 Zmarł **LUIGI PIRANDELLO** (ur. 28 VI 1867), włoski pisarz, członek Akademii Włoskiej, autor znakomitych utworów scenicznych m.in. *Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora*, *Henryk IV*, *Koń na księżycu*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1934 r.

75. rocznica śmierci

10 XII 1891 Urodziła się **NELLY SACHS**, właśc. Leonie Sachs (zm. 12 V 1970), niemiecka poetka, dramatopisarka pochodzenia żydowskiego, w twórczości ukazująca martyrologię Żydów w czasach nazizmu, nazywana „poetką losu żydowskiego”, laureatka literackiej Nagrody Nobla w 1966 r.

120. rocznica urodzin

10 XII 1896 Zmarł **ALFRED BERNHARD NOBEL** (ur. 21 X 1833), szwedzki naukowiec i przemysłowiec, chemik i fizyk, wynalazca dynamitu i innych środków wybuchowych, fundator nagrody nazwanej od jego nazwiska Nagrodą Nobla.

115. rocznica śmierci

11 XII 1876 Urodził się **MIECZYŚLAW KARŁOWICZ** (zm. 8 II 1909), kompozytor, taternik, fotografik, pedagog muzyczny, autor symfonii i poematów symfonicznych m.in. *Symfonia e-moll Odrodzenie, Powracające fale*, przedstawiciel późnego romantyzmu, zginął pod lawiną śnieżną w Tatrach.

135. rocznica urodzin

12 XII 1821 Urodził się **GUSTAVE FLAUBERT** (zm. 8 V 1880), francuski powieściopisarz, jeden z najwybitniejszych przedstawicieli realizmu, krytyk moralności mieszczańskiej, autor psychologiczno-obyczajowych powieści *Pani Bovary, Szkoła uczuć*.

130. rocznica urodzin

13 XII 1981 Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce.

30. rocznica

15 XII 1921 Urodził się **TYMOTEUSZ KARPOWICZ**, (zm. 29 VI 2005), poeta, dramaturg, literaturoznawca, wykładowca na Uniwersytecie Wrocławskim i uczelniach zagranicznych, współtwórca nurtu poezji lingwistycznej, autor poezji *Żywe wymiary, Trudny las, Kamienna muzyka*, dramatów *Kiedy ktoś zapuka*.

90. rocznica urodzin

15 XII 1966 Zmarł **WALT DISNEY** (ur. 5 XII 1901), amerykański reżyser i producent filmów rysunkowych, realizator bajek, filmów przyrodniczych i dokumentalnych.

45. rocznica śmierci

110. rocznica urodzin

18 XII 2006 Zmarł **STANISŁAW DULZ** (ur. 16 III 1927), reżyser kreskówek, związany ze Studiem Filmów Rysunkowych w Bielsku-Białej.

5. rocznica śmierci

18 XII 2006 Zmarł **JOSEPH BARBERA** (ur. 24 III 1911), amerykański rysownik, twórca kreskówek, współzałożyciel wytwórni Hanna-Barbera.

5. rocznica śmierci

19 XII 2006 Zmarła **DANUTA RINN**, właśc. Danuta Smykła (ur. 17 VII 1936), piosenkarka i aktorka, jej najbardziej znane piosenki: *Na deptaku w Ciechocinku, Gdzie ci mężczyźni*.

5. rocznica śmierci

- 21 XII 1921 Zmarła **GABRIELA ZAPOLSKA**, właśc. Maria Gabriela Korwin-Piotrowska, pseud. Józef Maskoff, Walery Tomicki (ur. 30 III 1857), dramatopisarka, nowelistka, powieściopisarka, aktorka, założycielka własnego teatru wędrownego, autorka utworów odsłaniających „nagą prawdę życia”: *Kaska Kariatyda*, *Żabusia*, *Moralność pani Dulskiej*.
90. rocznica śmierci
- 22 XII 1861 Urodził się **ZENON PRZESMYCKI**, pseud. Miriam, Jan Żagiel (zm. 17 X 1944), poeta, tłumacz, krytyk literacki i artystyczny, jeden z czołowych twórców okresu Młodej Polski, założyciel, wydawca i redaktor czasopisma „Chimera”, przedstawiciel parnasizmu, autor m.in. zbioru szkiców krytycznoliterackich *Pro arte*.
150. rocznica urodzin
- 23 XII 1881 Urodził się **JUAN RAMÓN JIMÉNEZ** (zm. 29 V 1958), hiszpański poeta, platoński esteta i perfekcjonista przejęty kultem poezji, twórca i realizator estetyki tzw. poezji czystej, autor m.in. prozy poetyckiej *Srebrzynek i ja*, laureat literackiej Nagrody Nobla w 1956 r.
130. rocznica śmierci
- 25 XII 1916 Zmarł **ADAM CHMIEŁOWSKI**, BRAT ALBERT, święty Kościoła katolickiego (ur. 20 VIII 1845), zakonnik, założyciel zgromadzeń zakonnych albertynów i albertynek oraz przytulisk dla bezdomnych, uczestnik powstania styczniowego, artysta malarz.
95. rocznica śmierci
- 26 XII 1891 Urodził się **HENRY VALENTINE MILLER** (zm. 7 VI 1980), amerykański pisarz, autor powieści charakteryzujących się nieskrępowanym traktowaniem seksualności: *Zwrotnik Raka*, *Zwrotnik Koziorożca*, zakazanych przez amerykańską cenzurę aż do lat 60. XX w.
120. rocznica urodzin
- 27 XII 1936 Zmarł **LEON JAN WYCZÓŁKOWSKI** (ur. 11 IV 1852), malarz, grafik, profesor krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych i ASP w Warszawie, autor realistycznych kompozycji *Mnich nad Morskim Okiem*, licznych portretów i grafiki m.in. *Tatry*, *Teka huculska*.
75. rocznica śmierci
- 29 XII 1986 Zmarł **ANDRIEJ TARKOWSKI** (ur. 4 IV 1932), rosyjski reżyser filmowy i teatralny, scenarzysta i aktor, uważany za jednego z największych artystów w historii sztuki filmowej, reżyser filmów m.in. *Dzisiaj przepustki nie będzie*, *Czas podróży*.
25. rocznica śmierci
- 29 XII 1926 Zmarł **RAINER RENÉ MARIA RILKE** (ur. 4 XII 1875), austriacki poeta, prozaik i eseista, wybitny reprezentant liryki symbolistycznej, sekretarz rzeźbiarza Augusta Rodin’a, któremu poświęcił studium *August Rodin*, autor zbiorów liryki *Księga godzin*, *Elegie duinejskie*.
85. rocznica śmierci

30 XII 1986 Zmarł **JERZY KWIATKOWSKI** (ur. 3 VI 1927), historyk literatury, tłumacz, jeden z najwybitniejszych powojennych krytyków literatury, interpretator poezji polskiej XX w., autor esejów, monografii, szkiców, felietonów, także podręcznika *Literatura Dwudziestolecia*.
25. rocznica śmierci

31 XII 1856 Urodził się **WOJCIECH KOSSAK** (zm. 29 VII 1942), malarz, jeden z najważniejszych artystów późnego romantyzmu, autor kompozycji rodzajowo-historycznych i batalistycznych m.in. *Bitwa pod Raszynem*, *Józef Piłsudski na Kasztance*.
155. rocznica urodzin

II. ROCZNICE I WYDARZENIA REGIONALNE

1406 Urodził się **GRZEGORZ z SANOKA** (zm. w 1477), humanista, poeta polsko-łaciński, arcybiskup lwowski, pierwszy wybitny przedstawiciel renesansowej myśli filozoficznej w Polsce, założyciel miasteczka Dunajowice k. Lwowa, gdzie stworzył pierwszy humanistyczny dwór w Polsce, jego imieniem nazwano Miejską Bibliotekę Publiczną w Sanoku oraz jedną z sanockich ulic.
605. rocznica urodzin

1806 Urodziła się w Wietrznie k. Krosna **MARIA POMEZAŃSKA z CHŁĘDOWSKICH** (zm. 15 II 1862), literatka, publicystka, prozatorka, założycielka salonu literackiego, ważnego ośrodka życia towarzyskiego w swoim domu we Lwowie, współredaktorka pism lwowskich, autorka reportaży, powieści *Gertruda Komorowska*.
205. rocznica urodzin

STYCZEŃ

7 I 1946 Zmarł **ADAM DIDUR** (ur. w Woli Sękowej k. Sanoka 24 XII 1874), śpiewak, solista La Scali, Opery Warszawskiej, pierwszy bas Metropolitan Opera w Nowym Jorku, pedagog, założyciel i pierwszy dyrektor Państwowej Opery Śląskiej w Bytomiu.
65. rocznica śmierci

27 I 1901 Urodził się w Staromieściu k. Rzeszowa **EDWARD BRYDAK** pseud. „Andrzej”, „Korab”, „Stefan” (zm. 9 VI 1978), prawnik, działacz społeczny, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, komendant Obwodu ZWZ-AK w Rzeszowie, w czasie okupacji sędzia grodzki w Rzeszowie, w latach 1945-56 więzień polityczny, autor wspomnień.
110. rocznica urodzin

LUTY

- 3 II 1886 Urodził się w Haczowie k. Brzozowa **STANISŁAW RYMAR** (zm. 14 X 1965), publicysta, regionalista, działacz społeczno-oświatowy, organizator polskiego szkolnictwa na Śląsku, autor wielu prac z zakresu organizacji oświaty, m.in. *O bibliotekach powszechnych w Polsce*.
125. rocznica urodzin
- 4 II 1956 Zmarł **KAZIMIERZ MARIA OSIŃSKI** (ur. 10 XII 1883), współzałożyciel Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Przemyślu, pierwszy kustosz przemyskiego Muzeum, później Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej, działacz społeczny i kulturalny, kierownik jednej z pierwszych w Polsce Stacji Archeologicznej w Przemyślu, archeolog, numizmatyk.
55. rocznica śmierci
- 8 II 1876 Urodził się w Rzeszowie **JAN AUGUST KISIELEWSKI** (zm. 29 I 1918), dramaturg, krytyk literacki, eseista, współtwórca kabaretu Zielonego Balonika, pierwszego polskiego kabaretu artystyczno-literackiego, autor dramatów modernistycznych, m.in. *Parias, W sieci, Karykatury*.
135. rocznica urodzin
- 8 II 1911 Urodził się **WACŁAW KOPISTO** vel Waclaw Jaworski, pseud. „Kra” (zm. w Rzeszowie 21 II 1993), cichociemny, major WP, uczestnik kampanii wrześniowej, oficer AK, organizator obrony Polaków na Wołyniu, internowany na wschodzie, zesłaniec łagrów sowieckich.
100. rocznica urodzin
- 17 II 1946 Zmarł w Krośnie **JAN STAPIŃSKI** (ur. 21 XII 1867 w Jabłonicy Polskiej), działacz ruchu ludowego, organizator wieców chłopskich, poseł powiatu krośnieńskiego, twórca Związku Chłopskiego, następnie Stronnictwa Chłopskiego, publicysta, redaktor *Przyjaciela Ludu*.
65. rocznica śmierci
- 18 II 1991 Zmarł w Niedźwiadzie k. Ropczyc, pochowany w Rzeszowie **TADEUSZ SOKÓŁ** (ur. 22 VII 1920), poeta, prozaik, tłumacz poezji węgierskiej, dziennikarz w lokalnej Rozgłośni Polskiego Radia w Rzeszowie, prezes Oddziału Rzeszowskiego ZLP, autor poezji *Pocisk i lira, Podróż do Ciebie*.
20. rocznica śmierci
- 19 II 1876 Zmarł **MARCIN JABŁOŃSKI** (ur. 1801 w Głogowie Młp.), malarz, litograf, konserwator dzieł sztuki, malarz portrecista, założyciel zakładu litograficznego we Lwowie, wykonawca ilustracji m.in. do *Poczty książąt i królów polskich, Śpiewów historycznych* J. U. Niemcewicza, uznawany za autora obrazu *Święta Rodzina* w kościele garnizonowym w Rzeszowie.
135. rocznica śmierci
210. rocznica urodzin

MARZEC

- 1 III 1991 Zmarł w Krakowie **JAN BOLESŁAW OŻÓG** (ur. 1 III 1913 w Nienadówce k. Sokołowa Młp.), poeta, prozaik, eseista, współzałożyciel Gimnazjum w Sokołowie Młp., nauczyciel, autor poezji, opowiadań, wspomnień, m.in. *Wyjazd wnuka, Ogier i makolągwa, Zielony wiatr*.
20. rocznica śmierci
- 13 III 1916 Zmarł **ALFRED ZGÓRSKI** (ur. 11 II 1848 w Przemyślu), bankowiec, działacz społeczny, prawnik, wykładowca Akademii Technicznej we Lwowie.
95. rocznica śmierci
- 14 III 1871 Zmarł **LUDWIK JÓZEF MELICHER** (ur. 9 IX 1816 w Rzeszowie), światowej sławy lekarz medycyny, absolwent i syn prefekta rzeszowskiego gimnazjum, lekarz rehabilitacji i chirurg w Szpitalu Powszechnym w Wiedniu, założyciel pierwszego w Austrii Instytutu Ortopedyczno-Gimnastycznego szwedzkiej gimnastyki rehabilitacyjnej, wzorca dla późniejszego „Sokoła”.
140. rocznica śmierci
195. rocznica urodzin
- 15 III 1901 Urodził się w Lisich Jamach k. Lubaczowa **FRANCISZEK MISZTAŁ** (zm. 9 VI 1981), konstruktor lotniczy, autor podręczników budowy samolotów, współtwórca i główny konstruktor samolotów, profesor Politechniki Warszawskiej i Instytutu Lotnictwa.
110. rocznica urodzin
30. rocznica śmierci
- 17 III 1826 Zmarł **JÓZEF MAKSYMILIAN OSSOLIŃSKI** herbu Topór (ur. 1748 w Woli Mieleckiej k. Mielca), prozaik, historyk literatury, bibliofil, przyczynił się do powołania katedry języka i literatury polskiej na Uniwersytecie Lwowskim, któremu przekazał zgromadzone z zamiarem utworzenia biblioteki zbiory biblioteczne pod nazwą „Zakład Narodowy imienia Ossolińskich”.
185. rocznica śmierci
- 19 III 1911 Urodził się **STANISŁAW ORZEŁ** (zm. 14 I 1978 w Tarnobrzegu), pisarz, prozaik.
100. rocznica urodzin
- 21 III 1911 Urodził się **ROMAN NIEDZIELSKI** (zm. 2 XI 1978 w Rzeszowie), inżynier, mechanik, docent i pierwszy rektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie, obecnie Politechniki Rzeszowskiej.
100. rocznica urodzin

KWIECIEŃ

- 1 IV 1986 Zmarł w Krakowie **LUDWIK LUTAK** (ur. 25 VIII 1910 w Słocinie k. Rzeszowa) trębacz, pedagog muzyczny, muzyk w orkiestrze Filharmonii Krakowskiej, nauczyciel w Akademii Muzycznej w Krakowie, autor *Szkoły na trąbkę* i *Studiów orkiestrowych*.
25. rocznica śmierci
- 15 IV 1936 Zmarł w Poznaniu **JAN GABRIEL GROCHMALICKI** (ur. 23 III 1883 w Błazowej), zoolog, embriolog, absolwent rzeszowskiego gimnazjum, żołnierz podczas I wojny św., profesor Uniwersytetu Lwowskiego i Uniwersytetu Poznańskiego, autor licznych prac z zakresu systematyki skorupiaków.
75. rocznica śmierci
- 17 IV 1796 Urodził się w Dzikowie pod Tarnobrzegiem **STANISŁAW JACHOWICZ** (zm. 24 XII 1857 w Warszawie), poeta, pedagog, filantrop, dziennikarz, działacz społeczny zaangażowany szczególnie w opiekę nad sierotami, autor popularnych bajek i powiastek m.in. *Chory kotek*, także prac z zakresu metodyki nauczania.
215. rocznica urodzin
- 17 IV 1851 Urodził się w Krościenku Niżnym **WOJCIECH LENIK** (zm. w 1917 w Krośnie), drukarz krośnieński, założyciel w 1888 r. pierwszej w Krośnie drukarni, właściciel księgarni, wydawca druków regionalnych, m.in. dzieł o treści religijnej, druków użytkowych, wydawnictw towarzystw, instytucji, także książek naukowych.
160. rocznica urodzin
- 18 IV 1981 Zmarł w Krośnie **WITOLD JANICZEK** (ur. 1892), artysta sceny, propagator teatru amatorskiego w regionie krośnieńskim, współzałożyciel Teatru Słowiańskiego w Przemyślu, twórca spektakli teatralnych w Teatrze Kolejarsza we Lwowie i Zagórze, współzałożyciel i reżyser teatru „Maska” oraz teatru poezji przy UM w Krośnie, wykładowca kursów i seminariów teatralnych dla reżyserów teatrów amatorskich.
30. rocznica śmierci
- 27 IV 1906 Urodziła się w Brzostku **ANNA LEWICKA-KAMIŃSKA** (zm. 13 X 1979), historyk, pracownik naukowy UJ, pedagog, księgoznawca, autorka m.in. rozprawy *Krosno w wiekach średnich*.
105. rocznica urodzin

MAJ

4 V 1921 Urodził się w Rzeszowie **TADEUSZ JÓZEF SOŁTAN** (zm. 12 VII 1996 w Warszawie), krytyk literacki, publicysta, przyjaciel Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, działacz kulturalny i społeczny, żołnierz AK i uczestnik Powstania Warszawskiego, po wojnie aktywny działacz ludowy, sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Rzeszowie, autor m.in. publikacji *Motywy i fascynacje*, *Z rachunków mego pokolenia*.

90. rocznica urodzin

15. rocznica śmierci

20 V 1881 Urodził się w Tuszowie Narodowym k. Mielca **WŁADYSŁAW EUGENIUSZ SIKORSKI** (zginął 4 VII 1943), generał, polityk, w latach 1939-43 premier rządu RP na uchodźstwie i Naczelnny Wódz Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, zwolennik trwałego i równoprawnego ułożenia stosunków z ZSRR, zginął w katastrofie lotniczej w Gibraltarze.

130. rocznica urodzin

CZERWIEC

2 VI 1976 Zmarł **JÓZEF GARBACIK** (ur. 1907 w Dobrucowej k. Tarnowca), profesor historii, współzałożyciel WSP w Krakowie i inicjator powstania Wydziału Historycznego UJ oraz Wydziału Humanistycznego na UMCS w Lublinie, redaktor historycznych czasopism naukowych, badacz m.in. dziejów regionu jasielskiego i krośnieńskiego redaktor *Studiów z dziejów Jasła i powiatu*.

35. rocznica śmierci

2 VI 1926 Zmarła w Rymanowie **ANNA POTOCKA z DZIAŁYŃSKICH** (ur. 2 XI 1846 w Kórniku), właścicielka Rymanowa, działaczka społeczna, publicystka, filantropka, założycielka szkół artystycznych dla dziewcząt i chłopców, fundatorka i opiekunka zakładu zdrojowego w Rymanowie Zdroju, autorka poradników gospodarskich, artykułów z zakresu sztuki ludowej i ziołolecznictwa.

85. rocznica śmierci

6 VI 1961 Zmarł **ALFONS KARPIŃSKI** (ur. 20 II 1875 w Rozwadowie), malarz, jeden z najważniejszych artystów okresu secesji, uczeń Leona Wyczółkowskiego, najważniejsze kompozycje: *Prometeusz*, portrety, głównie kobiece *Modelka Jane*, *Jane z japońską laleczką*.

50. rocznica śmierci

7 VI 1921 Urodził się w Rzeszowie **STANISŁAW WISŁOCKI** (zm. 31 V 1998 w Warszawie), dyrygent, kompozytor i pedagog muzyczny, kierownik Wielkiej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia i Telewizji w Katowicach, profesor Akademii Muzycznej w Warszawie, twórca m.in. utworów orkiestrowych *Symfonia w tańcu*, *Nokturn*.

90. rocznica urodzin

29 VI 1951 Zmarł w Kielcach **WOJCIECH DUREK** (ur. 23 III 1888 w Małej k. Ropczyc), artysta rzeźbiarz i malarz, bliski symbolizmowi, twórca głównie rzeźb pomnikowych i o tematyce religijnej, najczęściej z betonu, m.in. pomnik Stanisława Moniuszki w Toruniu, figura Chrystusa Króla w kościele w Chojnicach.

60. rocznica śmierci

30 VI 1921 Urodził się w Tarnobrzegu **JULIUSZ KYDRYŃSKI**, (zm. 26 V 1994 w Krakowie), brat Lucjana K., prozaik, krytyk teatralny i filmowy, tłumacz literatury niemieckiej i anglosaskiej, reportażysta, redaktor tygodnika *Przekrój*, bliski przyjaciel Karola Wojtyły, późniejszego papieża, autor biografii artystów teatru, monografii m.in. *Gwiazda dwóch kontynentów*.

90. rocznica urodzin

LIPIEC

8 VII 1831 Urodził się w Rzeszowie **HENRYK JAKUB KRECZMER** (zm. 8 VII 1874), filantrop, członek rzeszowskiej Rady Miejskiej, fundator biblioteki rzeszowskiego Gimnazjum.

180. rocznica urodzin

16 VII 1911 Urodził się w Rzeszowie **JULIAN HOCHFELD** (zm. 21 VII 1966 w Paryżu), prawnik, ekonomista i socjolog, działacz socjalistyczny, członek Rady Naczelnej PPS, redaktor czasopism socjalistycznych, profesor w kilku uczelniach w Polsce, m.in. na Uniwersytecie Warszawskim

100. rocznica urodzin

45. rocznica śmierci

20 VII 1966 Zmarł **JÓZEF KISIELEWSKI**, pseud. Jan Grajewski (ur. 26 II 1905 w Mościskach k. Przemyśla), prozaik, publicysta, w czasie II wojny św. pracownik sekcji polskiej radia BBC, autor m.in. współczesnej powieści psychologicznej *Powrót*, szkiców reportażowych *Ziemia gromadzi prochy*.

45. rocznica śmierci

21 VII 1891 Urodziła się w Bratkówce k. Krosna **ZOFIA STAROWIEYSKA - MORSTINOWA** (zm. 3 VII 1966 w Krakowie), powieściopisarka, publicystka, tłumaczka, krytyk literacki, w czasie okupacji hitlerowskiej brała udział w konspiracyjnych pracach oświatowych, redaktorka *Tygodnika Powszechnego*, autorka m.in. reportaży *Róże pod śniegiem*, powieści *Dom*.

115. rocznica urodzin

45. rocznica śmierci

22 VII 1966 Zmarł w Krakowie **TADEUSZ SINKO** (ur. 14 IX 1877 w Małej k. Ropczyc), filolog klasyczny, badacz i znawca literatury polsko-lacińskiej, tłumacz, profesor Uniwersytetu Lwowskiego i Jagiellońskiego, członek PAU i PAN, autor m.in. podręczników *Zarys historii literatury greckiej*, także szkiców o literaturze staropolskiej.

45. rocznica śmierci

SIERPIEŃ

28 VIII 1996 Zmarł w Rzeszowie **WŁODZIMIERZ KOZŁO** (ur. 9 XI 1902 w Tryńczy k. Przeworska), pedagog i wychowawca młodzieży, uczestnik wojny polsko-bolszewickiej, żołnierz AK, aresztowany i skazany przez NKWD, honorowy przewodnik turystyki, opiekun Starego Cmentarza w Rzeszowie, fotograf i miłośnik Rzeszowa.

15. rocznica śmierci

29 VIII 1801 Urodził się w Nozdrzcu **FRANCISZEK KSAWERY PREK** (zm. 1863 w Sielcu k. Sędziszowa Młp.), malarz, pamiętnikarz, głuchoniemy od urodzenia, prekursor turystyki i krajoznawstwa w Polsce oraz pionier turystyki niesłyszących, autor publikacji *Czasy i ludzie*.

210. rocznica urodzin

WRZESIEŃ

8 IX 1881 Urodził się we Lwowie **MIECZYŚLAW OPAŁEK** (zm. 6 V 1964), pisarz, publicysta, pamiętnikarz, eseista, działacz społeczny i kulturalny pedagog i bibliofil, związany z Przeworskiem i Rzeszowem, zaangażowany m.in. w prace przy zabezpieczeniu i porządkowaniu podworskich księgozbiorów Lubomirskich w Przeworsku i Tarnowskich w Dzikowie k. Tarnobrzega, bibliotekarz i kustosz ośrodka muzealnego w Łańcucie.

130. rocznica urodzin

30 IX 1876 Zmarł w Rzeszowie **FELIKS DYMNIKI** (ur. 13 I 1824 we Frysztaku), ksiądz katolicki, kapłan diecezji przemyskiej, katecheta, fundator i budowniczy rzeszowskiej Bursy Gimnazjalnej, radny miasta Rzeszowa, nauczyciel i opiekun ubogich uczniów rzeszowskiego Gimnazjum, twórca i dyrektor konwiktów dla dziewcząt oraz wieloletni katecheta szkoły żeńskiej w Rzeszowie.

135. rocznica śmierci

- 30 IX 1976 Zmarł w Krośnie **JULIUSZ ROSS** (ur. 30 XII 1920 w Radziechowie), historyk sztuki, wykładowca ASP w Krakowie, pracownik krakowskiego oddziału PAN, badacz regionu krośnieńskiego, współtwórca krośnieńskiego Muzeum Regionalnego, autor m.in. *Z przeszłości Rymanowa Zdroju*, współautor monografii *Krosno. Studia z dziejów miasta i regionu*.
35. rocznica śmierci

PAŹDZIERNIK

- 11 X 1916 Urodził się we Wrzawach k. Tarnobrzega **JULIAN KAWALEC**, prozaik i publicysta, autor poetyckich powieści m.in. *Ziemi przypisany*, *Tańczący jastrzęb*, *Oset*, opowiadań *Gitara z rajskiej czereśni*.
95. rocznica urodzin

LISTOPAD

- 11 XI 1896 Urodził się w Kosinie k. Łańcuta **LEOPOLD LIS-KULA** (zginął pod Torczynem na Wołyniu 7 III 1919), pułkownik, oficer Legionów i WP, absolwent rzeszowskiego Gimnazjum, zastępca komendanta okręgu rzeszowskiego Związku Strzeleckiego, w czasie I wojny św. kierował mobilizacją organizacji rzeszowskiej, utalentowany wojskowy, bohater walk o niepodległość Polski.

115. rocznica urodzin

- 27 XI 1881 Urodziła się w Bezmiechowej k. Leska **MARIA CZERKAWSKA** (zm. 2 XI 1973), poetka, nowelistka, odnowicielka dworu w Bezmiechowej, niosła pomoc lekarską i materialną dla miejscowej ludności, autorka m.in. *Poezji*, *Nieukrzyżowanych*, *Ludzi i liści*.

130. rocznica urodzin

- 30 XI 1591 Urodził się w Strachocinie k. Sanoka **ANDRZEJ BOBOLA**, święty Kościoła katolickiego, (zm. 16 V 1657 w Janowie Poleskim.), polski duchowny katolicki, jezuita, misjonarz, kaznodzieja, autor tekstu ślubów lwowskich króla Jana Kazimierza, kanonizowany w roku 1938 przez papieża Piusa XI, od 1992 r. patron Metropolii Warszawskiej.

420. rocznica śmierci

GRUDZIEŃ

- 4 XII 1936 Zmarł **ROMAN KROGULSKI** (ur. 10 VI 1868 w Rzeszowie), adwokat, działacz społeczny i polityczny, wieloletni radny miejski, następnie burmistrz i prezydent Rzeszowa, znacząco przyczynił się do rozwoju infrastruktury miasta, prezes rzeszowskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, aktywny uczestnik likwidacji rządów austriackich i organizator polskiej administracji i polskiego wojska w Rzeszowie, od 1933 r. Honorowy Obywatel Rzeszowa,

75. rocznica śmierci

13 XII 1871 Urodził się w Krośnie **FRANCISZEK MIRANDOLA**, właśc. Franciszek Czesław Pik (zm. 3 VI 1930 w Krakowie), prozaik, poeta, tłumacz literatury obcej, jako syn rzeszowskiego aptekarza pracował w aptece „Pod Nadzieją” u Antoniego Karpińskiego w Rzeszowie, następnie w aptekach w Krakowie, przedstawiciel modernizmu i prekursor ekspresjonizmu w literaturze Młodej Polski.

140. rocznica urodzin

23 XII 1906 Urodził w Rzeszowie **ADAM WIKTOR PRZYBOŚ** (zm. 14 VIII 1990 w Krakowie), historyk, profesor PAN, WSP i UJ w Krakowie, założyciel Towarzystwa Przyjaciół Nauki i Sztuki w Rzeszowie, badacz historii epoki nowożytnej, inicjator powstania w Rzeszowie Studium Terenowego krakowskiej WSP [obecnie URz], autor m.in. publikacji i edycji źródłowych poświęconych rodzinnemu miastu *Pięć wieków Rzeszowa XIV-XVIII*.

105. rocznica urodzin

26 XII 1921 Urodził się w Dzikowie k. Tarnobrzega **STANISŁAW MARCZAK-OBORSKI** (zm. 11 VIII 1987 w Warszawie), poeta, teatrolog, tłumacz, dziennikarz, uczestnik kampanii wrześniowej i Powstania Warszawskiego, kierownik literacki teatrów warszawskich i Teatru Telewizji, autor monografii i studiów o teatrze.

90. rocznica urodzin

27 XII 1896 Zmarł w Rzeszowie **WIKTOR ADAM ZBYSZEWSKI** (ur. 9 VI 1818 w Zatwarnicy k. Ustrzyk Górnych), adwokat, wieloletni radny miejski, burmistrz Rzeszowa, komisarz wojenny na obwód rzeszowski w powstaniu styczniowym, założyciel i długoletni dyrektor Kasy Oszczędności w Rzeszowie, inicjator powstania i kierownik Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, Honorowy Obywatel Rzeszowa, społecznik, pomysłodawca budowy pomników rzeszowskich m.in. A. Mickiewicza, T. Kościuszki oraz gmachu Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.

115. rocznica śmierci

27 XII 1931 Urodził się w Korczynie **JAN ZYCH** (zm. 23 VIII 1995 w Meksyku), poeta, tłumacz poezji iberyjskiej i bułgarskiej, poliglota, redaktor Wydawnictwa Literackiego, wykładowca literatury polskiej w Meksyku, tłumacz poezji polskiej na język hiszpański.

80. rocznica urodzin

28 XII 1891 Urodził się w Ołpinach k. Jasła **IGNACY SOLARZ**, pseud. Chrzestny (zginął 8 I 1940), działacz ruchu ludowego, społeczny i oświatowy, pedagog, współorganizator Uniwersytetów Ludowych w Szycach i Gaci, inicjator powstania pierwszej w kraju wiejskiej spółdzielni zdrowia, działacz ruchu spółdzielczego na wsi, zginął zamordowany przez hitlerowców.

120. rocznica urodzin

31 XII 1986 Zmarł **OLGIERD TERLECKI** (ur. 18 X 1922 w Oleszycach k. Lubaczowa), prozaik i publicysta, żołnierz, brał udział w bitwie o Monte Cassino, autor powieści o tematyce wojennej m.in. trylogia *Polskie drogi*, psychologiczno-obyczajowych *Tryptyk włoski*, esejów *Kuzynek diabła*, *General Sikorski*.
25. rocznica śmierci

Wykaz źródeł, w oparciu o które opracowano informacje do Kalendarium na 2011 rok:

1. Almanach podkarpacki 2000, pod red. J. Szkutnika i J. Świebody, Rzeszów 1999.
2. Antosik Wojciech, Słownik wiedzy o kulturze, Warszawa, cop. 2009.
3. Artyści Polski południowo-wschodniej: 1950-2000, pod red. J. Nowaka, P. Rędziniaka, Rzeszów; Jarosław 1999.
4. Balicka G.: Patroni przemyskich ulic, Przemyśl 1999.
5. Carrasat P. F. R., Marcadé I.: Style i kierunki w malarstwie, Warszawa 1999.
6. Choińska-Mika J., Dzięgielewski J., Maciszewski J.: Encyklopedyczny słownik historii Polski, Warszawa 1999.
7. Czarnota M.: Patroni przyszlých rzeszowskich ulic, Rzeszów 2006.
8. Dawni pisarze polscy od początków piśmiennictwa do Młodej Polski. Przewodnik biograficzny i biobibliograficzny. T. 1-5, Warszawa 2000.
9. Encyklopedia PWN w trzech tomach. T. 1-3, zesp. encyklopedii Dyczkowski A [i in.], Warszawa 2001.
10. Encyklopedia Rzeszowa, Rzeszów 2004.
11. Epoki i kierunki w kulturze: sztuka, literatura, muzyka, teatr i film [red. nac. Encyklopedii PWN B. Kaczorowski], Warszawa 2008.
12. Gacek J.: Honorowi obywatele miasta Rzeszowa, Rzeszów 1998.
13. Górny G.: Leksykon literackich laureatów Nagrody Nobla, Kraków 1993.
14. Helwin W.: Stary Cmentarz w Rzeszowie 1792-1909, Rzeszów 2002.
15. Leksykon malarstwa od A do Z, pod red. S. Gibkiej, Warszawa 1992.
16. Leksykon muzyki od A do Z, pod red. S. Gibkiej, Warszawa 1995.
17. Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny PWN, Warszawa 2000.
18. Literatura polska. Encyklopedia PWN, Warszawa 2007.
19. Literatura świata. Encyklopedia PWN, Warszawa 2006.
20. Malarstwo Polski Południowo-Wschodniej 1900-1980, Rzeszów 1982.
21. Muzyka: kompozytorzy i wykonawcy, prądy i kierunki, dzieła [red. nac. Encyklopedii PWN B. Kaczorowski], Warszawa 2007.
22. Nowa encyklopedia powszechna PWN. T. 1-8, zesp. red. W. Baturó i in., Warszawa 2004.
23. O patronach rzeszowskich ulic, Muzeum Okręgowe w Rzeszowie, Rzeszów 1994.
24. Pietrzekiewicz W.: Wybitni ludzie Podkarpacia, Krosno 1988.
25. Pietrzekiewicz W.: Znane i nieznanne kobiety Podkarpacia, Krosno 1995.
26. Ruszel K.: Leksykon kultury ludowej w Rzeszowskiem, Rzeszów 2004.
27. Simmons J.: 100 najwybitniejszych uczonych wszechczasów, Warszawa 1997.
28. Słabczyński T.: Encyklopedia odkryć i odkrywców, Warszawa 2004.
29. Słownik historyków polskich, oprac. red. Rosińska-Jackl M., Warszawa 1994.
30. Słownik pisarzy polskich, pod red. E. Zarych, Kraków cop. 2008.
31. Słownik pisarzy rosyjskich, pod red. F. Nieuważnego, Warszawa 1994.
32. Słownik pisarzy świata, pod red. J. Maślanki, Kraków cop. 2008.
33. Słownik sztuki [K. Gabryś-Cichacz i in.], Kraków, cop. 2008.
34. Stanisław T.: Wybitne postacie Rzeszowszczyzny, Rzeszów 1984.

35. Śródka A.: Uczeń polscy XIX-XX stulecia. T. 1-5, Warszawa 1995.
36. Świstak Z.: Słownik biograficzny znanych postaci Jasła i regionu, Tuchów 1998.
37. Świstak Z.: Słownik biograficzny znanych postaci Jasła i regionu. Suplement, Tuchów 2000.
38. Ta Ziemia była Ich Domem, pod red. W. Chmury, Ropczyce 2006.
39. Współcześni polscy pisarze i badacze literatury. Słownik biobibliograficzny. T. 1-9, pod red. J. Czachowskiej i A. Szałagan, Warszawa 1997.
40. Zając E.: Obywatele Honorowi Królewskiego Wolnego Miasta Sanoka, Sanok 2002.

Redakcja i opracowanie:

Ewa Lelek

Dział Instrukcyjno-Metodyczny

WiMBP w Rzeszowie